

# Déli Hírlap

Redacția și administrația:  
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.  
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHARILOR  
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 984—1938.  
Trib. Timișoara.  
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

## Német-orsz gazdasági együttműködés

A múlt év szeptemberében kezdődtek azok a tárgyalások, amelyek a szoros német—orsz gazdasági összműködést célozták. Ennek a gazdasági tervnek lényege az volt, hogy az oroszok nyersanyaggal lássák el Németországot, ezzel szemben a birodalom hosszúlejártú ipari szállításokat eszközöljön Oroszországba. Az erre vonatkozó szerződést már a múlt hónapban alá is írták, s így az eddigi kétkedő hangok ellenére is csakhamar igen komoly méretekben fog megindulni a két ország között az árucserre. Ha eddig nem valósult meg teljesen ez a gazdasági összműködés s a szállításoknak vonatott volt az üteme, úgy ennek főoka a finn—orsz háború volt. Most azonban, hogy véget értek a küzdelmek és tető alá került a béke, Oroszország abban a helyzetben van, hogy kellőképpen mozgósítsa a gazdasági továbbépítés terén minden erőit. A múlt hónapban megkötött szerződés mindkét fél számára rendkívül előnyös.

Az orosz birodalom gazdaságilag merőben más már, mint ez előtt volt. Az öt éves terv iparosította egész Oroszországot és most elsősorban gépekre van szüksége, amelyeket legújabb közvetlen szomszédjától nemcsak kifogástalan minőségben kap meg, hanem módja van azokat eme adottságok révén a legolcsóbban és a legközvetlenebb úton is beszerezni. Németország viszont ugyancsak országkerülők nélkül, közvetlen úton tud majd mindennemű nyersanyagokhoz hozzájutni, nyersanyagokhoz, amelyek úgyszólván kimeríthetetlen mennyiségben és alig kiaknázottan jelennek az orosz őstalajban. Szerencsésen összevágó adottságok ezek. Azonban nem szabad azt hinnünk, hogy ez a most meginduló, egészen nagyszabású összműködés az újabb alakulások véletlenül szült vívmánya. Hogy az új szerződés óriási jelentőségét megértsük, mindenképp meg kell állapítanunk, hogy mindkét gazdaságban már a világháború előtt is nagy szerepet játszottak a kereskedelmi kapcsolatok.

Már a század eleje óta az orosz behozatalban Németország csaknem ötven százalékkal vett részt, viszont az orosz kivitelnek egy ötöde Németországra esett. A két ország árucseréje tehát egyenesen történelmi szükségesség; mélyseges adottságok diktálják parancsolóan, hogy a közöttük levő kapcsolat elmélyüljön. Ha állott ez a tétel az elmúlt idők folyamán, úgy bátran mondhatjuk, hogy napjainkban még mélysegebb értelmet kap ez az összműködés. A német organizáció végtelen hasznára lehet gazdasági szempontból Oroszország felépítésének, viszont a világrész nagyságú orosz birodalom minden nyersanyag-gondtól örökre mentesítheti Németországot. Ezek a feltételek teszik lehetővé az úgynevezett „nagyter-gazdaság” megteremtését, amely már azért is megvalósítható, mert a két szomszédos ország gazdasági felépítése épp elentétes sajátosságainál fogva tökéletesen kiegészíti egymást.

A nagyter-gazdaság kolosszális gondolata világít tulajdonképpen e szerződés mögül, amely, ha teljes mértékben megvalósul, igen könnyen megváltoztathatja a világ egész képét. Mert miről van szó tulajdonképpen? Hogy egy olyan páratlanul átfogó gazdasági együttműködés keletkezzék, amelynek területe a Rajnától Észak-Ázsia csendesóceáni partjáig terjedne. Olyan nagyszabású terv ez, hogy következményei egyenesen beláthatatlanok a világgazdaság jövődöbéli kialakulása szempontjából. Olyan lehetőségek nyílnak meg e szerződés révén úgy

## ÁRVIZ!

### A hatóságok minden intézkedést megtesznek a veszély elhárítása érdekében

A víz, amely rendes körülmények között áldás és amely nélkül a Földön az élet elképzelhetetlen, fékevesztettségében nagy veszedelmeket zúdíthat falvakra, városokra, mezőkre. Nemesak a forgalmat bénítja meg, hanem rombol, pusztít, életet öl. Megszoktuk már, hogy a vizek, amikor tavasz idején felszabadulnak a tél jégbélyői alól, akkor, mint hajdan a római világban a szabadosok, rakoncátlanok, kicsapnak a természet és rend által számukra kijelölt medreikből. Tavasz elején mindig rettegünk a víz által okozható bajoktól. Rettegünk és féltünk a mostani tél végén is. Sok volt a hó és a jég, amelynek olvadása árvizet okozhat. Az aránylag gyors olvadás bekövetkezett, de a veszélyt tetézte és tetézi az, hogy az olvadást zuhogó eső, havazás és havas eső kíséri. A talaj, amelyet a kemény tél csonttá fagyasztott, csak a felszínen engedett föl és így a sok vizet nem képes magába szívni. A földbe nem szívárogható víz nagy területeket borít be és ahol szintje még jobban emelkedik, ott megindul és eláraszt mindent, ami útjába kerül.

Amitől remegtünk, bekövetkezett. Timișoara (Temesvár) és a messzi környéken fellépett az árvíz.

#### A VESZEDELMEK BEHELA-PATAK

Timișoara állandó veszedelme a Behela-patak. Annak idején, amikor a Begán megépítették a turbinát, a közbejött háború miatt elmaradt a Behela-patakot tápláló vadzvízek szabályozása. Ez aztán többször is megbosszulta magát. 1922-ben és fokozott mértékben 1932-ben a Behela áradásokat okozott. A Gyárvárosnak a Vadász-erdő felőli részén a mélyebben fekvő uccák víz alá kerültek. A pusztítások, amelyeket a Behela akkor okozott, figyelmeztető tanulságot hordtak magukban. Meg is csinálták a vadzvízek szabályozására a terveket, a tervek megvannak, azonban a kivitelükre szükséges pénz akkor sem volt meg és most sincsen meg. Pedig talán inkább az állandóan veszélyeztetett szegénynegyedet kellene mentessé tenni az árviztől, mint egyes körutakat parkírozni, ahol nyoma sincsen az árvíz veszedelmének.

### A pusztító hajnali vendég

A medréről kilépett Behela árja pénteken hajnalban hivatlan vendégként jelentkezett egy csomó gyárvárosi uccában, az uccák udvaraiban és házaiban. Miután a tejközpont környékét és a Recas felé vezető utat tengerré változtatta, a belsőbb részekbe merészkedett. Az emberek álmukból riadtak fel a zajgó vízre. Tédig vízben gázolva mentették életüket és holmijukat. Teknőket csolnakokká neveztek ki és azokon menekítettek síró gyermeket és elájult asszonyokat. Ebben a munkában a mentőtársulat hivatásos mentői is alaposan kivették részüket.

#### FELTEPETT CSATORNÁK

Zbegan Vasile mérnök, a városi vízmű igazgatója, már hajnalban a helyszínén járt. Gumicsizmában, bőrkabátja fölé húzott csuklyás esőköpenyben járta a veszedelem helyeit. A vízvezetési munkások százötvenes csoportja dolgozott mindenfelé. Felszedték a csatornák nyílásai fölé szerelt rácsokat, sok helyen csákányokkal feszítették fel a köveket és a csatorna felső burkolatát, hogy így az áradt víznek a csatornahálózatba való lefolyását siettesék. A városi munkásoknak katonai segítsége is volt.

— A városi csatorna — mondta Zbegan igazgató munkatársunknak — minden nehézség nélkül elvezeti az áradás vizét. A csatorna két méter magas és a víz még félmagasságig sincsen benne. Csak arra kell törekedni, hogy minél több helyen folyathassuk az árvizet a csatorná-

ba. Más gondunk most nincs is. Remélem, hogyha nem jön közbe nagyobb baj, akkor huszonegy óra alatt levezetjük a város külső területém garázdálkodó vadzvízeit.

#### ÉJSZAKAI MENEKÜLÉS A KUNZ-TELEPRŐL

A mocsárra és ártérre épült Kunz-telep vadzvízei is bosszút állottak az emberen, amely megzavarta ott egyeduralmukat. Elborították az egész telepet. A kicsiny kunyhók falait péntekre virradó éjjel a habok nyaldosták, később pedig bemerészkedtek a rozoga ajtókon. És az ember, aki elbizakodottságában azt hitte, hogy ezt a területet meghódította a maga számára, megfutamodott. A menekülés pánikszerűen történt és abban rendőrök, tűzoltók, mentők és reggeli foglalkozásukra siető munkások voltak segítségére.

#### MENTŐÁLLOMÁS AZ ÁRTERÜLETEN

Az orvtámadásszerűen érkezett áradás elleni védekezés munkájából kivették részüket az önkéntes mentők is, akik már csütörtökön este az előtött Telegrafului-ucca több helyén megjelentek, segítettek az árral küzködő embereknek életük, holmijaik megmentésében és kórházba is szállítottak magatehetetlen öreg embereket. Pénteken délelőtt a mentők a Telegrafului-ucca egyik veszélyeztetett helyén első segélynyújtás-

Oroszországra, mint Németországra nézve, amelyhez hasonló meggazdagodási ígéretet keveset ismer a történelem. Ha megvalósul a nagyter-gazdaság, úgy soha nem sejtett lendületet kap mindkét ország munkája. Mert e gazdasági összműködés révén Németország függetleníthe-

ti magát minden más nyersanyag-behozattól, Oroszország pedig gazdasági társától könnyűszerrel megkaphat minden készárút. A finn háború befejezése azt sejteti, hogy csakhamar lázas ütemben megindul a nagyter gondolatának gyakorlati megvalósítására irányuló munka.

## JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÓNT?



ra mentőállomást létesítettek, ahol három emberrel és autóval igyekeztek a szerencsétlen lakosság segítségére lenni. Tegnap délig nyolc beteg embert, férfit, nőt vittek ki az elöntött házból és szállították kórházba. Segítettek ezenkívül az embereknek, hogy főleg gyerekeiket ismerősöknél biztonságba helyezték. A mentők De Viotte Miksa főtitkár vezetésével éjjel-nappal állandó permanenciában vannak és derekasan segítenek a bajba jutott vidék lakosain.

A mentők a Telegrafului-ucca és Micu Samuil-ucca sarkán levő vendéglő helyiségében rendezték be a mentőállomást, ahol hordágy, kötszer, éjszakára fáklva áll készen. A szomszédban levő harisnyagyár 35-86. telefonszáma alatt a mentők bármikor felhívhatók. Többek között a mentők elszállították Kracsierka Mária 76 éves

## A Bega nem fenyeget kiöntéssel

Az öreg Begától remegnek sokan. Ebből a szempontból nincsen ok aggodalomra. Az emberi erő és akarat a Begát már régen szabályozta és mély mederbe szorította. Igaz, hogy a víz-állás a begai mederben szokatlanul magas és a partmenti fűzök és egyéb fák is sok helyen derékon felül állanak a vízben. A Bega még emelkedhetik és nem okozhat bajt. Különben is a Bega víz-állását a folyammérnökség szabályozza. Topolovácánál majd szűkebbre szabja a zsilip nyílását és a Temesből kevesebb víz kerül a Begába, amely így a máshonnan beléje kerülő vizet könnyedén elvezetheti.

### AZ ÁRVIZ ÉS A VASÚTI FORGALOM

Tegnap reggel dermesztő ijelelemként szárnyalt a hír a városban: az árvíz teljesen megállította a vasúti közlekedést és a vonatok nem járnak. Tény az, hogy

a csütörtökről péntekre virradó éjjel egy csomó vonat szímetelt.

Ennek oka az volt, hogy az árvíz meglepte a vasutat és az éjszaka nem tudtak a vasút intézői teljes és helyes képet kapni. Reggelre azonban a helyzet világos lett. Sok helyen a mezőket ellepő ár a vasúti töltésre is fölhullámozott. Munkások és katonák százai lepték el minden veszedelmes részen a pályamentét és árkokkal vezették le a pályáról a vizet. Tegnap délelőtt sikerült a közlekedést biztosítani. Csak a Timisoara (Temesvár) és Radna közti vonalon van baj, ahol a Maros és mellékpatakjai nagy árvizeket zúdítottak a pályára. A józsefvárosi pályaudvar forgalmi osztályán a következő kijelentést kaptuk:

— Az éjszakai pár órás szünetelés után a közlekedés Timisoaráról (Temesvár) és Timisoarára minden irányban ismét zavartalan. Csak a radnai vonalon van kivétel, mert ott egyelőre csak Ghiarmatáig (Temesgyarmata) járathatjuk a vonatokat. Reméljük, hogy a forgalom zavartalanságát sikerülni fog biztosítani.

### CSÓNAKKÖZLEKEDÉS AZ UCCÁKON

Az áradat már csütörtökön este elérte a Dorobantilor-út külső végét. A Lorena és a Telegrafului-ucca lakói kétségbeesetten várták, hogy mi lesz? Reménykedtek abban, hogy a víz nem emelkedik tovább, de az egyre növekedve, elöntötte a kerteket, udvarokat és éjszaka két-három óra felé már a házakba is behatolt.

Ekkor megkezdődött a menekülés. A házak lakói, akik ébren töltötték az éjszakát, nélkülözhetetlen ruhadarabjaikat batyúba csomagolva igyekeztek menekülni a víz elől. Az asszonyok gyermekeiket felkapva, gyalog szaladtak ismerőseikhez és rokonaikhoz. Amikor a gyermekek már biztonságban voltak, visszasiettek házaikba, hogy amit lehet, kihozzanak a vízből, vagy pedig a padlásra helyezték biztonságba.

beteg asszonyt, Berariu Iliet, Oláh Annát, Dragoi Iconia 80 éves asszonyt, Mihut Sofiát, akik betegek, tehetetlenek és ágyból a vizen keresztül vitték el őket a kórházba. Ezenkívül tegnap még több öreg embert helyeztek biztonságba. A gumigyártól kapott gumicsizmával a mentők bátran behatoltak mindenhova és bőségesen nyújtottak segítséget.

Délben 12 órakor ezen a vidéken

az áradás emelkedése megállott.

A víztorony környéke a Vadászderdei-úton végig szintén víz alatt áll. A Renasterei-uccát ugyan csak víz borítja és egyes helyeken 40-70 centiméter magasan hömpölyög a piszkos ár. A bruckenau-út felől délután újabb víztömeg érkezését jelezték.

A Lorena-ucca tegnap délelőtt már úgyszólván egészen víz alatt volt és

a legtöbb házban térdig ért a víz.

Alig néhány, magasabban álló ház akadt, amelybe a víz nem hatolt be. Ebben az uccában délelőtt már

csónakokkal közlekedtek az emberek.

A Telegrafului-ucca egyik házába az uccára kített szék segítségével, csak az ablakon keresztül tudtak bejutni a lakók. Az udvar és a kapubejárat víz alatt volt. Alkalmunk volt az ablakon keresztül bejutva, beszélni a ház lakóival, akik elmondották, hogy éjszaka

a disznóólba zárt malacok ijedt visítása jelezte az árvizet.

A malacokat és egyéb háziállatokat akkor a házba vitték be és a konyhába zárták. A lakásban különben teljes volt a felfordulás. Az értékesebb holmit sietve a padlásra szállították.

### KÉNYSZERHURCOLKODÁS SZEKEREKEN ÉS GYALOG

— Borzalmas éjszakánk volt, — mondták az emberek — mert a sötétben nem tudtuk, mit csináljunk. Az ijedelmet csak fokozták az álmos gyermekek rémült sírása és a háziállatok által okozott pokoli hangzavar.

A menekülés tegnap délelőtt is tartott és a Dorobantilor-úton egymásután lehetett látni szalmazsákokat cipelő férfiakat, ágyneművel megrakott asszonyokat. A nagyobb gyermekek székeket, lámpákat és más holmit vittek. Egyik másik házból az egész berendezést sietve szekerekre, kocsikra rakták és úgy vitték víztől védett helyekre.

Nagy volt az ijelelem a Groszman-telepen is. A Behela vize itt is elöntött több uccát. Az egyik sarkon egy mezitlábás fiú didergett és szeméből hullottak a könnyek. Az emberek szánakozva nézték és megkérdezték, miért sír? — A Mihai Rosu-uccában lakunk — válaszolta a fiú — és nekem azt mondták, hogy rövidesen azt is eléri a víz. Én reggel elmentem és most hazaszaladtam, de a szüleim már nincsenek otthon. Nem tudom, hol vannak. A ház be van zárva. Nem tudom, mit csináljak...

A Groszman-telep többi uccáján is sietve jöttek-mentek az emberek. Férfiak párnákba csavart és kendőkbe bugyolált csecsemőket, kis gyermekeket visznek a városban lakó rokonaikhoz, mert attól tartanak, hogy nekik is hamarosan menekülniük kell.

A Ghirodai-úton, a Behela-patakánál, délelőtt utászkatonák dolgoztak. Verejtékeztve csákvázták és lapátolták a földet, hogy a víz további áradását megakadályozzák. Ott találkoztunk Bontilla Ioan dr. orvossal is, aki betegei elszállításáról intézkedett.

### MENEKÜLÉS A PADLÁSRA AZ AR ELŐL

Az egyik villamoson két átázott ruhájú, csatakos asszony vonta magára az utasok figyelmét. A két asszony a Krizsán-telepről menekült.

— Ott már az összes házakban térdig ér a víz — mondotta az egyik asszony. — Éjszaka félháromkor tört be a víz a házba. Akkor felvittük a holminkat a padlásra, mi pedig elmentünk. A másik asszony a szomszédban lakik. Hat hónapos csecsemője van és az is beteg. Tüdőgyulladás van. Szegényt így, betegten kellett elhozni, nem is lesz már egészséges. Ennek a csöppségnek is korán kijut a megpróbáltatásból...

A két asszony józsefvárosi ismerőseihez költözött és ott várják be, hogy az áradás elmúltával ismét visszatérhessenek házaikba.

Egy Kardos-telepi asszony is sírva mesélte, hogy házat bezárta és eljött hazulról az áradás miatt.

— Víz van kérem mindenütt — mondotta — és ez még kis vagyunkat is elpusztítja...

### EGY HÁZ ÖSSZEOMLOTT A GYÁRVÁROSBAN

A Gyárvaros külső részeiben mindenki az áradásról beszél. Az egyik férfi, aki a Krizsán-telepről menekült el, azt mondotta, hogy csónakokra volna szükség, mert a telepen még sok gyermek és asszony van, akik a nagy víz miatt nem hagyhatják el házaikat.

— Kértünk csónakokat a strandról — mesélte —, de ott azt mondták, hogy a víz sodra leszakította láncokról a csónakokat és ezért nem küldhetnek.

— A Telegrafului-uccában egy ház már összeomlott — ez a hír terjedt el tegnap délelőtt a környéken.

Valóban, az egyik, víz alatt lévő telken épült vályogház vagy istálló annyira átázott, hogy a falak összerokadtak és csak a törmelék borító tetőzet mutatja, hogy ott épület állott.

### AZ ÁRADÁS VESZEDELME TIMIS-TORONTAL-MEGYÉBEN

Tegnap olyan hírek érkeztek, hogy Cheveresul-Mare községben a Surgan-patak félméteres vízzel borította el a községet és behatolt a házakba is. Sava Ioan mérnök, a folyammérnökség vezetője, kint járt Cheveresul-Maren és személyesen vezette ott a védelmi munkálatokat. A víz tényleg behatolt a községbe és több uccán hömpölyög, de a házakba nem hatolt be.

A Bega legmagasabb Topolovácánál, ahol szintje elérte a 660 centimétert. Chisitáunál óriási jégtömbök torlódtak össze. Ezeket felrobban-

## SCALA mozi

Ma és minden nap

## Cecil B. de Mille

a legnagyobb élő rendező csúcsteljesítménye:

# Az acél-sárkány

Az emberi akarat és tudás, — az örök kalandvágy és önfeláldozó szerelem filmje: Nagy tettek — nagy emberek — nagy élmények filmje! Férfiak és közöttük egy bátor, harcos asszony, akik ezer kaland és veszélyen keresztül küzdöttek a civilizációért. A film elkészítése 16 hónapot tartott, 2 nagy indián-törzs közreműködésével.

Barbara Stanwick,

JOEL Mc. CREA, PRESTON FORSTER, AKIM TAMIROFF

Kérjük jegyeikről idejében gondoskodni!

tották. Ictar alatt jégtorlaszok elsodorták a fahidat. A mezőkön nagy a víz, mert a Timis több helyen kilépett a mederből. A megye felső részén, Sannicolaul Maren és más helyeken óriásiak a vadvizek. A levezető árkoknak a jégtől való megtisztítása folyamatban van.

Úgy a folyamterménység, mint a Timis-Bega társulat permanenciában van. A hivatalokban állandóan csilingelnek a telefonok. Jelentések érkeznek és utasítások mennek. A vidéken pedig a két intézmény munkások hadával és katonai segédszolgálatokkal dolgozik. Legnagyobb baj Beregsoul-Maren (Berekszón) mutatkozik, ahol megint arra gondolnak, hogy miként nyolc év előtt, most is átvágják a gátat. Amennyiben azonban lehet, elkerülik ezt a fájdalmas műtétet.

#### MULÓBAN AZ ÁRVÍZVESZEDELEM

Marta Alexandru dr. királyi helytartó még az éjszaka folyamán jelentést kapott az árvízveszélyről és azonnal érintkezésbe lépett a folyamterménységi és a helytartósági műszaki osztályával. Intézkedett, hogy a helyzetről óránként jelentést tegyenek neki. Reggel a helytartó ellátogatott több árvíz-sújtotta községbe. A királyi helytartó intézkedésére a felette veszélyeztetett helyeken a lakosságot kilakoltatták és gondoskodtak elhelyezéséről.

Pénteken délelőtt egy órákor a helytartóságra érkezett jelentések szerint az árvíz már sehol nem emelkedik. Remény van rá, hogy — a mennyiben nem jön közbe valami nagyobb baj — a vizek hamarosan apadnak és lefolynak. Több helyen telefonállomásokat rögtönöztek a szabadban, hogy szükség esetén jelentést adhassanak.

#### A VÁROSI HATÓSÁG INTÉZKEDÉSEI

Tieran Emil dr. alpolgármester, aki a Bucures-tiben tartózkodó Baran Coriolan dr. főpolgármestert helyettesíti, tegnap egész délelőtt kint járt a Gyárváros veszélyeztetett helyein. Végigjárta az elöntött uccákat és rendelkezéseket tett.

Montia Augustin gyárvárosi telekbíró már csütörtökön este megtekintette azokat a helyeket, amelyek máskor is árvíz fenyegetett. Montia telekbíró pénteken már hajnalban a helyszínén volt. A Behela által elöntött részokról több kilakoltatott egyént a városi éjjeli menedékhelyen helyeztek el.

A Kunz-telepről húsz családot kellett kilakoltatni. Ezeket részben a közeli iskolában, részben pedig az egyik munkástelepi vendéglőben helyezték el. A gyárvárosi telekbíró védőnője még tegnap délután és este végiglátogatta a kilakoltatott családokat és intézkedett, hogy azok élelmiszereket kaphassanak.

A Kimmel-telepen körülbelül nyolcvan-száz holdnyi terület került víz alá. Kilakoltatások és mentések sürgősen történtek itt is. A legnagyobb kár Hahn Miklós iparost érte, aki csak pusztá életét tudta kimenteni az elárasztott házból.

#### A BEHELA VIZE CSÖKKEN

Zbegan Vasile mérnök, vízvezetési igazgató tegnap este hat óra után kérdéseinkre örömmel újságot, hogy a Gyárváros elárasztott részsein a víz már kezd elhúzódni. Sikerült ugyanis az árvíznek utat csinálniok a csatornahálózat nyílásaiba. Az uccákról, udvarokról és házakból a Behela vize behömpölyög a csatornába.

A talajvíz a Mehalában és a Rónácon elárasztotta a kerteket és az egyes házak udvarait. Mindez azonban nem veszedelmes. A Rónáccal zavartalan az autobuszforgalom. Némi fölös víz jutott az Erzsébetvárosnak is, ahol a Ion Vasii-ucca mélyebben fekvő részén az árvíz behatolt néhány udvarra és bőségesen öntözte a kerteket, mintha azoknak a hosszú havas télen keresztül nem jutott volna csapadék.

Clujról (Kolozsvár) jelenti tudósítónk: A megenyhült időjárás következtében beállt általános olvadás következtében a Somes (Szamos) vize is erősen megduzzadt és kiáradva medréről,

előntötte a város cigánytelepét.

A víz több, mint száz épületbe hatolt be és ezekből elköltöztették a lakosságot. A mentési munkálatokat a katonaság és a tűzoltók végzik.

#### Hadizsákmány a Hannover

Newyorkból jelentik: A Hannover nevű német gőzös csütörtökön, mint hadizsákmány érkezett a Jamaioaban levő kingstoni kikötőbe. Mint ismeretes, a hajó legénysége felgyújtotta a gőzöst, amelyet elhagytak, de az angoloknak sikerült a tüzet eloltani és a hajót zsákmányul ejteni.

Egy angol halászhajó súlyos harcra keveredett egy német búvárhajóval, amelyet sikerült is elsüllyesztenie. A halászhajó a skóciai partok északi részében találkozott a búvárhajóval, amelyet mélyvízi gránátokkal kényszerített a felszínre való emelkedésre és ekkor nekirohant a tengeralattjárónak, amelyet elsüllyesztett.

(Rador.)

## Olasz-angol kereskedelmi szerződés

A Daily Telegraph jelentése szerint rövidesen megkezdődnek az angol-olasz tárgyalások új kereskedelmi egyezmény megkötése céljából. A két ország kormánya vizsgálat tárgyává teszi annak lehetőségét, hogy

visszaállítható-e az 1928 évi helyzet, amikor az angol-olasz kereskedelmi forgalom 38 millió fontot tett ki egy évben.



## Török író cikke a II. Carol-vonal bevehetetlenségéről

A cikk a német és francia erődítményekhez hasonlítja a védműveket

Istanbulból jelentik: „Itt senki nem juthat át: ez a Carol-vonal meghatározása” cím alatt közöl tudósítást egy isztanbuli lap. A cikket Aka Guniuz képviselő és író írta, több lap romániai tudósítója. A cikk keretében két fényképet is közöltek, amelyeknek egyike az erődítmények egy részletét, a másik pedig Öfelségét és Mihai nagyvajdát ábrázolja. Az író aprólékos és festői leírását adja a nyugati erődítményekig való utazásának s azután leírja azt, amit ott látott.

— Ami a légitámadások elleni védekezést illeti, — írja a szerző — az emberi elme el sem képzelheti. Akik meglátják, egész egyszerűen kővé merednek. Annak ellenére, a föld felületén semmi sem mutatja az erődítmények nyomait, minden olyan pontosan és tökéletesen van elrejtve. Éppen ezért lehetetlenség megállapítani, hogy egy jól megszerkesztett védőművel van dolgunk. Nemcsak én, hanem azok a szakemberek, akik annak idején megalkották ezeket a csodálatos erődítményeket, azok sem tudják már megmagyarázni az alkotásokat. Például, van egy tökéletesen elrejtett kerek erődítmény, amelynek segítségével mindent lehet látni a mű hatósugarában. Ezt az eszközt nem kevesebb, mint tizenöt szakember létesítette. A román uralkodó —

írja tovább a cikkíró —, nagy szeretetnek örvend, nemcsak a katonák, hanem az egész nemzet körében. Másképpen nem is volna lehetséges megvédeni egy népet és egy országot. A magam részéről annyit kijelenthetek, hogy a Carol-erődítmények megvédenek minden tenyérnyi földet Románia területéből. A csapatok lelkivilága pedig a második román erődvonalat képezi. Ezért becsülettel kinyilváníthatom azt a meggyőződésemet, hogy a Carol-vonal sokkal erősebb, mintsem elképzelik. Itt nem jut át senki! Bár azt lehetne mondani, hogy létezik egy olyan katonai sarkigazság, amely szerint ostromolhatatlan vár vagy erőd nincsen. Igaz. De milyen áldozatkészséggel lehet legyőzni ezeket az áldozatokat. Ime, a Siegfried és Maginot vonalakat is mekkora áldozatokkal lehetne rombadönteni? Ilyen a Carol-vonal is. Valóban el lehet mondani róla, hogy áttörhetetlen. Hozzátehetjük, hogy ez az erődítmény nem erőszakos betörések és támadások céljából készült, hanem éppen ellenkezőleg, a családi tűzhely és a haza megvédésére. Ez a Carol-vonal, amelyet láttam és amelynek áttörhetetlenségéről személyesen győződtem meg.

## Új szempontok érvényesültek az ideai költségvetés megszerkesztésénél

Igazságosság és a társadalmi segély megszervezése

Bucurestiből írják: Mitita Constantinescu pénzügyminiszter benyújtotta az új költségvetési tervezetet, amelyből világosan kiténik, hogy a jelenlegi kormánynak az a főtörekvése, hogy szociális igazságot valósítson meg. Ebben a törekvésben méltóképpen jut kifejezésre Öfelségének az a szándéka, amelyet a törvényhozó testületek megnyitásokor elmondott beszédében oly szépen és mindenki által érthetően részletesen körvonalazott. Öfelsége a király sokszor közölte munkatársaival azokat az irányelveket, amelyek alapján alaposan meg kell szervezni a társadalom hathatós megsegítését az igazságosság szolgáltatását, melyeknek el kell jutniok a legszélesebb népi rétegekhez. Ebben a magas pártfogásban egyaránt benne vannak a munkások, a katonai szolgálatot teljesítők, a magán- és közalkalmazottak.

A pénzügyminiszter az új költségvetési tervezet összeállításánál hűen ragaszkodott azokhoz a szilárd elvekhez, amelyeket az uralkodó trónbeszédében lefektetett.

A közéletben ma nem a külsőségeken, hanem az építő és teremtő munkán a fősúly. Az 1940—41-ik költségvetési év állami költségvetésének tervezete tekintetbe vette azokat a szempontokat is, amelyeket régebben elhanyagoltak. Elsősorban arról van szó, hogy a nemzetvédelem fejlesztésének költségeihez azoknak a társadalmi rétegeknek a hozzájárulását kéri, akik tehetősek és akiknek nagy jövedelmük van.

Ezeknek a szempontoknak a figyelembevételével valóban el lehet mondani, hogy új korszak kezdődik.

Gaál FRANCISKA  
Franchot TONE  
Az utolsó Katalin  
Rendezte: Norman TAUROG  
MÉSE A MINDENT TUDÓ ÉS MINDENT ATÉLT FÉRFIRÓL ÉS AZ ÁRTALAN FALUSI KISLÁNYRÓL.  
Nagy sikerrel fut a CORSO moziban.  
3 órákor 17 leies helyárral: A 3 főtör

A március 15-én megtartott húzásokon a következő nyeremények estek a

## COLECTURA „AURORA“-ra

Lei 400.000 Nr.	34701 Matca Timisoara
Lei 200.000 Nr.	46599 Matca Bucuresti
Lei 100.000 Nr.	35617 Matca Braila
Lei 100.000 Nr.	115119 Anexa Oradea

Az „AURORA“ kollektura ezenkívül az egész országban számtalan kisebb nyereményt osztott szét. — Főelárusító Timisoara (Temesvár) és Banat részére:

**Leszámitolóbank Részvénytárs. belvárosi fiókja**

TIMISOARA (TEMESVÁR), I., Bul. Regele Ferdinand 8. szám. — Telefon: 36—32.

## Welles Sumner ismét Rómában van

### Béketervet fog átadni Mussolininek

Rómából jelentik: Diplomáciai körökben nem tartják kizártnak, hogy Welles második római látogatása alkalmával

határozott béketervet terjeszt Mussolini elé és arra fog törekedni, hogy biztosítsa a Vatikánt Róma és Washington együttműködéséről

a béketerv esetleges végrehajtására. Welles célja, hogy egyelőre csupán azoknak az erőknél összefogását kell megvalósítani, amelyek együttműködése biztosíthatja Európa békéjét. Roosevelt megbízottja állítólag magával hozza a két demokrata nagyhatalom béketervének pontos jegyzékét és tanácskozásának egyik legfőbb célja ezeknek a békefeltételeknek a német-olasz tö-

rekvésekkel való összeegyeztetése lesz. (Stefani.)

A Reuter ügynökség azon véleményének ad kifejezést, hogy Welles Sumner azzal a meggyőződéssel hagyta el Angliát, hogy a nemzetközi helyzet alakulásának szükségességét a szövetségesek azon elhatározása uralja, amely szerint

a harcot végig kell küzdeni és nem engedhető meg a gazdasági, vagy más természetű problémák felvetése, mert ezek a hosszantartó és biztos békét veszélyeztetnék.

Párisból jelentik: Sumner Welles csütörtökön este vasúton Rómába utazott. A pályaudvaron a párisi olasz nagykövet, a külügyminisztérium államtitkára és a diplomáciai élet számos előkelősége vett búcsút tőle.

(Rador)

## Ötszázezer finn napok alatt vándorol ki Karéliából

### Minden jármű, vonat az áttelepítést végzi

Helsinkiből jelentik: Finnországban most minden rendelkezésre álló eszközt igénybe vesznek, hogy lebonyolíthassák az oroszoknak átadott területek lakosságának és tulajdonainak elszállítását. A népjóléti minisztérium rendelkezése alapján minden teherszállító járművet lefoglaltak erre a célra. Helsinkiből és Turkuból rendőrszolgálatot küldtek a hangói kerületbe és Viipuri tartományba, hogy segítsenek a kiűrés munkáiban és biztosítsák a rend fenntartását. A menetrendszerinti vonatok közlekedését beszüntették és minden nélkülözhető vasúti szerelvényt a határvidékekre indították, hogy a kiűrés idejében lebonyolíthassák. Viipuri lakosságának első csoportját már elszállították Helsinkiből, hogy elhossa vagyonát a szétrombolt városból. Az új otthonok megalapítását a lakosság egyéni választására bízzák.

Mintegy 500 ezerre rug azoknak a száma, akik a területek átengedése következtében családi tűzhelyeiket elvesztették.

A Szovjet tulajdonába kerülő terület körülbelül 30 ezer négyzet kilométer.

Helsinkiből jelentik: A finn főváros vezetősége csütörtökön este megszüntette a háború kitörése alkalmával foganatosított valamennyi légvédelmi intézkedést.

Helsinkit 106 nap óta tegnap első ízben világtolták ki.

A villamosok közlekednek, az autók teljesen megvilágított lámpákkal haladnak és az üzletek kirkatai villanyfényben úsznak. Csak a szobrok körül felhalmozott homokzsákok emlékeztetnek a védelmi intézkedésekre.

(Rador.)

## Újból szabályozták a nyilvános helyiségek záróráját

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium ma rendeletben szabályozta a nyilvános helyiségek nyitvatartási jogát. Eszerint a kabarék, a kávéházak, sörözők, vagy elsőrendű éttermek éjszaka 1 óráig tarthatnak nyitva. Másodosztályú kávéházak, vendéglők és bodegák 12 órakor, a harmadosztályú kávéházak, éttermek és bodegák 11 órakor kötelesek bezárni helyiségei-

ket. Azok a helyiségek, amelyek további nyitvatartásért kívánnak folyamodni, különleges engedélyt nyerhetnek és éttermek 150 leit fizetnek esténként. A másodosztályú kávéházak és éttermek 100 leit, elsőosztályú bodegák 75 leit fizetnek. Harmadosztályú kávéházak és éttermek 50 leit tartoznak fizetni. Másodosztályú bodegák részére nem engedélyeznek további nyitvatartást.

## Vicc és valóság

JÓ VICC

Ilyesmi tulajdonképpen nincs is. Mármint a fogalom abszolút értelmében véve. Ugyanis ez a fogalom, hogy „jó vicc” — két részből áll. A jóból és a viccből.

Hogy mi a vicc, azt viszont talán Platon határozta meg a legtökéletesebben, mondván: abszolút értelemben vett jó pedig csak az lehet, ami mindenkor, minden körülmények között és mindenkinek jó.

Na már most: hogy ilyen platoni, abszolút értelemben vett jó vicc, amely mindenkor, minden körülmények között és mindenkinek jó is lenne, vicc is lenne — hogy ilyesmi ezen a kerek világon soha nem volt és nem is lesz soha — azt a következő három kis esettel leszek bátor bizonyítani.

### 1. HARMADIK OLASZORSZÁGI UTAM

Róma, ezerkilencszázhuszonhat.

Akkoriban nagyon sok pénzem volt. Ez ma már úgy hangzik, mintha valami rossz vicc lenne. De akkor, tizennégy évvel ezelőtt, még egyáltalában nem is volt vicc. Hanem igaz volt. És nem is volt rossz. Hanem jó volt. A szó abszolút értelmében. Mindenkinek. Nekem is, aki nábobbi elégtelenséggel szórhattam a pénzt, a feleségemnek is, aki ifjonti naivitásában elhitte nekem, hogy egy külföldi utazás szépségeit csak úgy élvezheti az ember igazán, ha lehetőleg mindenhova kocsin jár és hogy mindez együttvéve az olasz kocsisoknak is jó volt, az talán nem is szorul különösebb bizonyítgatásra.

Na elég az hozzá, hogy egy szép napon a főpostára mentünk. Kocsin. Mert egy levelet akartunk feladni. Kocsin. És ott bandukoltunk Róma verőfényes uccáin, a feleségem halványkék ruhában, én hófehérben, fekete pápaszemmel a nap ellen, nullás géppel kopaszra nyírt fejjel, kocsin. És körülöttünk az olaszok, hosszú, fekete hajjal és sötét ruhákban, gyalog.

Es mögöttünk egy ijedős amerikai vénkisasszony jött. Kocsin. De ezt akkor én még nem tudtam. Csak megállítottam a kocsinkat a főposta előtt, leszálltam és bedobtam az előbb említett levelet a postaládába. Aztán megfordultam és visszaültem a kocsiba. De nem a mienkbe, mert az már közben egy kicsit feljebb kocogott, hanem a mögöttünk haladó vénkisasszonyéba, akit — bevallom: kissé szórakozott gépiességgel — azonnal át is karoltam.

Nahát ezt például mindenki remek viccnek találta. A feleségem is, a kocsisunk is, a vénkisasszony kocsisa is, én is. Csak a szegény vénkisasszony nem találta jó viccnek, hanem vérfagyasztó sikoltással hanyatlott hátra az ülésen és azt hiszem, hogy ha valaha meg fogja írni az emlékiratait, akkor Rómáról úgy fog megemlékezni bennünk, hogy ebben a városban fehérruhás, fekete pápaszemes, kopasz örültek szaladgálnak, akik beszállnak a gyantatlan idegenek kocsijába, megélelik, aztán hirtelen röhögni kezdenek és újra kiszállnak.

### 2. MÁSODIK OLASZORSZÁGI UTAM

Mürzzuschlag, ezerkilencszázhusz.

Sokkal kevesebb pénzem volt, mint az előbbi esetben, mert hazafelé jöttem Olaszországból. És nem a feleségemmel utaztam, lévén abban az időben még nőtlen. Hanem egy unokabátyámmal ültem a gyorsvonat harmadik osztályán. Meleg lévén, pizsamában. És Mürzzuschlagban, a Semmering egyik legfestőibb pontján, ahol a vonat tíz percig állott, leszálltam mosdani. Pizsamában, egy szál törülközővel és fogkefével. És lemaradtam a vonatról. Na már most mit csináljak? — töprengtem ijedten és bementem az állomásfőnökhöz. Aki röhögött. És beültetett engem, irgalomból, egy későbbi, Bécs felé induló személyvonatra, amely tele volt kirándulókkal. Akik röhögtek. És Bécsben, az állomáson — közben telefonon értesülve a történetekről — ott várt engem az unokabátyám, az az elvetemedett csirkefogó, egy óriási fehér rózsacsokorral, mint egy menyasszonyt. És röhögött. És mindenki röhögött. Mert ez mindenkinek jó is volt, vicc is volt.

Csak nekem, aki a történet szenvedő hőse voltam, Mürzzuschlagtól Bécsig, egy szál pizsamában, törülközővel és fogkefével — csak nekem volt mindez igazán minden, csak jó nem volt és vicc nem volt.

### 3. ELSŐ OLASZORSZÁGI UTAM

Ezerkilencszáztizentettő.

Elsőéves műegyetemi hallgató voltam és egy fillérem se volt. Ennélfogva azzal csaptam agyon az egyik kilátástalan estémet, hogy Olaszországba utaztam. Elméletileg. Elővettem egy menetrendet és egy Művészettörténetet. Hol a vonatok indulását és érkezését nézegettem, hol a Művészettörténet illusztrációit. És közben teát ittam. Már mint nem igazi teát, mert arra nem volt pénzem. Hanem valami gyanus kotyvalékot, amely egy kis maradék teapor és igen sok szárított almahéj forrázatából készült.

Es ez akkoriban egy jó vicc volt. Ma egy jó tea.

Zágon István

## CAPITOL MA A POLLO

Heinz RÜHMANN és Hans MOSER  
a szezon legsikerültebb német vígjátékában

13 SZÉK

## A vadnyugat banditái

Izgalmas kalandorfilm, a főszerepekben:  
FRED SCOTT

# Szovjetellenes hangulat Párisban

## Új politikai és katonai irányvezetést kívánnak a francia pártok

### A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Párisból jelentik: A francia közvélemény teljes mértékben a finn—orosz békekötés hatása alatt áll. A lapok szokatlanul éles hangon írnak a finn békekötés jelentőségéről és a várható következményekről. Rámutatnak a tétovázó politikára, a rögtöni akcióktól való tartózkodásra, a kezdeményezés teljes hiányára, valamint arra a késlekedő és szórásalhasogatásra hajló szellemre, amely szerintük a szövetségesek teljes vonalvezetését jellemzi.

A lapok egyhangúan az eddigi vonalvezetés gyökeres megváltoztatását követelik és a diplomáciai, valamint katonai kezdeményezést várják a kormánytól.

Blum szerint a finn tragédiából Hitler került ki győztesen. Frossard volt miniszter, a szociálista unió vezére úgy véli, hogy a hadviselés módján változtatni kell, ez a francia közvélemény hangulata. A francia közvélemény elégedetlensége még sohasem volt nagyobb, mint ma.

A Le Temps szerint az antantnak meg kell találni az alkalmas pillanatot a kezdeményezésre, ahol erre lehetőség nyílik és meg kell találnia azokat a harctereket, amelyek alkalmasak katonai erejének érvényesítésére. Hadat kell viselni — írja a lap — valamennyi ellenségünk ellen, egyszóval

**háborút kell indítanunk.**

Figyelemre méltó, hogy a Temps, amely a külügyminisztérium hivatalos lapja, a háború óta mai cikkében cseréli ki először a „szövetségesek” kifejezést, a régi antant megjelöléssel. (Havas.)

**A FINN BÉKE FRANCIA POLITIKAI VÁLSAGOT IDEZ ELŐ**

Párisból jelentik: Párisban nagy feltűnést keltett a finn—orosz háború váratlan befejezése. A francia kormány nyilatkozata után, mely szerint késznek mutatkozott Finnországot megsegíteni nagyobb arányokban, különösen váratlanul hatott a tárgyalások ilymódon való befejezése.

A csütörtöki szenátusi titkos ülésen hírek szerint foglalkoztak a helyzettel.

A Populaire című lap írja ezzel kapcsolatban: Ezzel a ténnyel egy

olyan politikai válság kezdődött, melynek kiemenetelét ma még nem lehet belátni.

A Matin más véleményen van és nem hiszi, hogy a francia kormány megérzi ennek a váratlan döntésnek hatását.

**PÁRIS TISZTÁZNI AKARJA A SZOVJETTEL VALÓ VISZONYT**

Párisból jelentik: A moszkvai kényszerbékével kapcsolatban a parlament folyosóin is súlyos kifogások hallatszanak a szövetségesek diplomáciai módszerei és általában a háború vonalvezetése ellen.

A külügyi bizottság legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a külügyminisztériumot a miniszterelnökségtől különválasztják és külön külügyminiszter kinevezését fogják szorgalmazni, ezenkívül követelik, hogy

a szövetségesek végül is tisztázzák a Szovjettel szembeni viszonyukat.

Laval a francia—olasz közvetlen tárgyalások megindítását és a Mussolinival való szoros együttműködést, valamint

a fennálló ellentétek gyökeres rendezését kívánja.

A miniszterelnök, a külügyi bizottság óhajának engedve, megvált a külügyminisztérium vezetésétől. A külügyminiszter személye előreláthatólag élénk belpolitikai vitát fog eredményezni. A jobboldal részéről Laval személyét tartják legalkalmasabbnak a külügyi tárca átvételére, míg a baloldaliak Leon Blum volt miniszterelnököt látják legszívesebben a Quai D'Orsay élén. Jól értesült politikai körökben híre jár, hogy

a hadvezetőségben is változások következnek be.

A hadsereg főparancsnoki tisztség betöltésével kapcsolatban ismét Weygand tábornok neve került előtérbe, akinek merész és kezdeményező hadviselési módja legjobban megfelelne a közvélemény hangulatának. (Havas.)

**NORVÉGIA MINDENÁRON SEMLEGES AKAR MARADNI**

Oslóból jelentik: Ha a norvég kormány megengedte volna a szövetséges csapatoknak az átvonulást Finnországot megsegítésére, Németország kétséget kizáróan közbelépett volna és ez

Norvégiára katasztrófális következményekkel járt volna,

— jelentette ki Koht külügyminiszter tegnapi rádióbeszédében.

A szövetségesek csak az utolsó percben intéztek kérést erre vonatkozólag, amikor az orosz—finn béketárgyalások már megkezdődtek, ekkor azonban a kérdés már elvesztette időszerezését és Norvégia csak nemleges választ adhatott, mert minden más válasz semlegességének megsértését jelentette volna.

Az északi államok minden módjukban álló segítséget megadták Finnországnak, anélkül azonban, hogy ez a segítség a semlegesség törvényeivel ellenkezne. Norvégia semleges akar maradni és semlegesnek kell maradnia, nincsen olyan norvég államférfi, aki arra gondolhatott, hogy az országot háborúba sodorja.

Koht ezután az angol és francia sajtó magatartását bírálta azokért a támadásokért, amelyeket Norvégia ellen intéztek. Ha a szövetségesek nem adták meg a segítséget idejekorán Finnországnak,

## „Egyedül maradtunk — békét kellett kötnünk”

Hakila, a finn parlament elnöke rádióbeszédet mondott és leszögezte, hogy Finnország felszólította a többi nemzeteket, segítsék meg a finn népet jogos ügye megvédésére. Kénytelenek vagyunk beismerni — folytatta, — hogy nyugati szomszédaink fegyverrel a kézben akadályozták meg azoknak a csapatoknak a megérkezését, amelyeket segítségünkre küldtek és

egyedül maradván kényszerültünk a béke megkötésére.

Nemzeti egységünk beigazolta, hogy a finn demokrácia eredményesen állta meg helyét és beigazolódtott az is, hogy egy egységes nemzet megvédheti hazáját.

**AKADÁLYOK AZ ÉSZAKI VÉDELMI SZÖVETSÉG MEGKÖTÉSÉNÉL**

Oslóból jelentik: Az Arbeiter Bladet azt írja, hogy az északi államok között, ha megvalósul az egyezmény, úgy annak kizárólag védekező jellege lesz. Egy ilyen természetű egyezmény — írja a lap — bizonyos kockázatot jelent, de a biztonság, a mely az egyezményből származik nagyobb mértékű, mint a kockázat.

Az oslooi Dagbladet állást foglal az északi államok védelmi szövetségének terve ellen és a következőket írja:

## Minden fémet az államnak adnak a németek

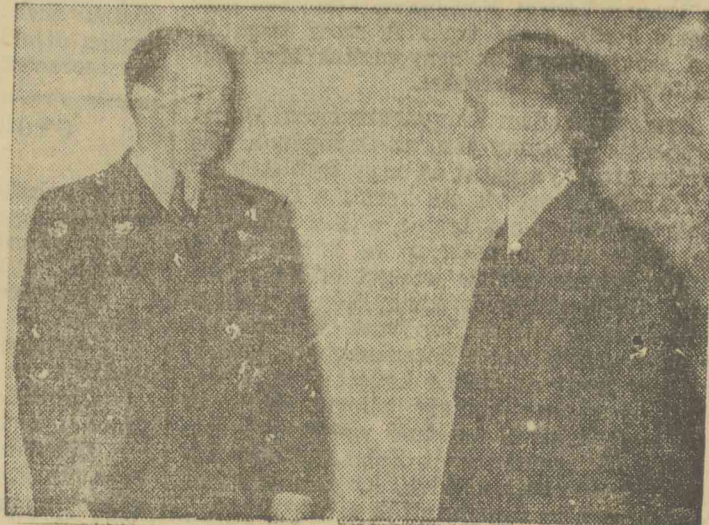
Berlinből jelentik: Göring tábornagy felszólítást intézett a német néphez a tulajdonában levő fémek beszolgáltatására. Minden ostromzár sikertelensége ellenére — mondja Göring felhívása — ellenfeleink most abban reménykednek, hogy

elfognak a háború folytatásához szükséges fém tartalékaink,

amelynek — úgy gondolják — Németországban nem található elegendő mennyiségben. Megadjuk nekik a megfelelő választ azzal, hogy gondoskodunk mindenkor a rendelkezésre álló tartalékainkról. Felhívunk tehát benneteket, bocsássátok a nemzetvédelem céljaira minden nélkülözhető vörösréz, bronz, sárgaréz, ón, ólom és nikkeltárgyaitokat.

(Rador)

Welles amerikai külügyi államtitkár berlini tartózkodása alatt meglátogatta Göbbels propagandaügyi minisztert is. Képünk a két államférfiúról Göbbels dolgozószobájában készült.



miért róják fel ezt bűnül a kis és gyöngye államoknak? — kérdezte a külügyminiszter, aki azzal fejezte be beszédét, hogy meg van győződve a finn nemzeti feltámadásáról.

Helsinkiből jelentik: A finn—orosz tárgyalások, illetve a szerződések és a pontok elkészítése diplomáciai úton folytatódik. Svédország és Norvégia állítólág hivatalosan közölték, hogy készek hasonló megállapodást kötni Oroszországgal a megnemtámasztási szerződés feltétele mellett.

Nem a kormány, hanem a parlament az, amely Norvégiát ilyen fontos kérdésben kötelezettség vállalásra utasíthatja, a parlament pedig csak negatív határozatot hozhat, mert defenzív szövetség esetében Norvégiának szakítani kellene hagyományos és szigorú semlegességével és veszélybe sodródna.

Kopenhágából jelentik: A Berlingske Tidende azt állítja, hogy Finnország, Norvégia és Svédország közötti szövetséget Berlinben kedvezően fogadják. Bár német hivatalos körökben tartózkodnak minden hivatalos nyilatkozattól, mégis olyan értesülések kerültek forgalomba, amelyekből arra következtetnek, hogy ilyen szövetség rokonszenves fogadtatásra találna Berlinben.

**A MOSZKVAI NÉMET KÖVET BERLINBEN.**

Amszterdamból jelentik: Egy németalföldi lap jelenti Berlinből, hogy von Schullenburg Németország moszkvai követe a közeli napokban Berlinbe utazik, hogy jelentést tegyen a Szovjet követendő politikájával kapcsolatban.

**KUUSINEN LETT KARÉLIA KORMÁNYZÓJA**

Stockholmból jelentik: Egy tudósító finn hivatalos helyről nyert információk alapján közli, hogy a finn kormány hozzájárulását adta Moszkvában ahhoz, hogy Kuusinent, mint elnököt a karéliai földszoros adminisztratív vezetőjévé kinevezzék.

# = HIREK =

## MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

## ELŐFIZETÉSI ARAK:

### BELFÖLDÖN:

Magánosoknak: egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

### KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

### TELEFON

28—10 és este 9 óra után 28—15.

### SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

## Mintha méhesben...

Mintha méhesben háltam volna,  
virágzó hársfák enyhelyén,  
zümögő, édes nyugtalanság,  
hárslelkű ördög bújít belém.  
Zsong, zúg a szívem, mint a méhkas,  
ha fölveri a kikelet,  
mint egy szökevény, vakmerő raj,  
mely ég és föld között lebeg.

A földtől már messze, az éghez  
egy lépéssel se közelebb,  
föl-le, föl-le, a szelek szárnyán,  
akár a rajzó föllegek,  
árnyékot vetve, tündökölve,  
akár a föllegek raja,  
árnyékával is melegítve,  
mint a nap tünde sugara.

Honnan szívemben ez a hőség,  
mely hévebb, mint a nap heve?  
Hová, háová rohan szívemmel  
a tavasz lázadó szele?  
Ugy zsong, úgy zúg a szívem, mintha  
száz ördög búj volna belé,  
mintha utolsót rajzanék most,  
a föld alá, az ég fölé.

PAKOZDY FERENC

— Giurescu lemondott a Nemzeti Újjászülési Front vezértitkári állásáról. Bucurestiből jelentik: Giurescu propagandaiügyi miniszter kinevezése folytán lemondott a Nemzeti Újjászülési Front vezértitkári állásáról és helyébe Moldoveanu Victor minisztert nevezték ki, Benoiu Aurelian volt minisztert pedig a szellemi foglalkozásuk főtitkárává nevezték ki.

— Ausztrália új kormánya. Camberaból jelentik: Az új kormány megalakult. Menzies továbbra is miniszterelnök maradt és az új kabinetben valamennyi politikai párt képviselve van. (Rador.)

— Összehívják a szovjettanácsok gyűlését. Moszkvából jelentik: A Tass ügynökség jelentése szerint a legfőbb szovjet tanács határozata következtében március 29-re Moszkvába összehívják a szovjettanácsok gyűlését.

— Összeütközés japánok és oroszok között. Hong-Kongból jelentik: Karbinból érkezett meg nem erősített jelentés szerint Nomanham közelében összeütközésre került a sor japán és orosz csapatok között. A szovjet csapatok benyomultak Mandzskuoba és folytatják előtörésüket.

— Árvízveszedelem Magyarországon. Budapestről jelentik: Tegnap este az Ördögárok vize a Pasareten áttörte a gátat és nagy területet öntött el. Többek között víz alá került a Pénzintézetek Sportegyesületének telepe, a Star filmgyár stúdiója, több más mintatelep és kertészet. A Dunántúlon szintén súlyos jelleget öltött az árvízveszély. Székesfehérvár környékén a szárazréti lakosságot el kellett távolítani. A Budapest—Grác műutat 700 méter hosszúságban elöntötte az ár, úgy, hogy az utat le kellett zárni. Zala megyében ugyancsak komoly jelleget öltött az áradás a hegyek közül lezúduló víztömegek következtében. Zalaegerszeg és Zalaszentimre között tengerré változott a vidék. Az áradás miatt több vasúti vonalon beszüntették a forgalmat.

A március 15-én sorsolt nyeremények közül a következők estek az

## „OFICIALA” COLECTURA-ra

Lei 1.000.000 No.	283 Ploesti, Bucuresti, Brasov
Lei 1.000.000 Nr.	50909 Chisinau
Lei 100.000 Nr.	439 Chisinau Matca
Lei 100.000 Nr.	79720 Craiova Matca
Lei 100.000 Nr.	99533 Bucuresti Matca
Lei 100.000 Nr.	299063 Chisinau Anexa
Lei 100.000 Nr.	215179 Sibiu Anexa

Ezen kollektúra számos játékos ezenkívül további számtalan kisebb nyereményt ért el. Főelárusító Timisoara (Temesvár) és Banat (Bánság) részére: COLECTURA OFICIALA, Timisoara (Temesvár), I, Bul. Regele Ferdinand I. Telefon 31-05.

— Március 15-ike nemzeti ünnep a cseh és morva protektorátusban. Prágából jelentik: A cseh és morva protektorátus megalakulásának első évfordulója alkalmából március 15-ét nemzeti ünnepnek deklarálták.

— A kisebbségi egyetemi hallgatók húsvéti szabadsága. Bucurestiből jelentik: Köztudomású, hogy a magyar és német húsvét az idén jóval előbbre esik, mint a hivatalos ortodox húsvét. Emiatt a magyar és német főiskolai hallgatók ki voltak téve annak, hogy az ünnepeket nem tölthetik családjuk körében az előadások látogatása miatt. A Magyar Népközösség vezetősége elhatározta, hogy közbenjár a kormánynál a kérdés kedvező elintézése érdekében. Andrei miniszter magáévá tette a kérést és úgy intézkedett, hogy a római katolikus, református, evangélikus és unitárius egyetemi és főiskolai hallgatók március 21-től 28-ig vakációt kapjanak. A vonatkozó miniszteri rendelet 38.736/9. III. 1940. A kisebbségi főiskolai hallgatók szabadságidejére félúti vasúti kedvezményért dr. Dragomir miniszter átvitelt az államvasutak igazgatóságához, ahonnan kedvező ígéretet kapott.

— Magyar népművészeti és háziipari kiállítás Bucurestiben. A Romániai Magyar Népközösség bucarestii tagozatának női alosztálya április 19-én, és a rákövetkező két napon nagyszabású kiállítást rendez, amelyen a romániai magyarság népművészetét és háziiparát mutatja be. Mindazok, akik a kiállításon résztvenni óhajtanak, írják meg azt Csiha Lajos, Bucuresti, Strada Armeneasca 17 címre, egyben közölik, hogy milyen tárgyakkal és milyen feltételek mellett kívánnak a kiállításon szerepelni. Kiállíthatók olyan anyagok is, amelyek nem kerülnek eladásra.

(—) Vasúti nyugberek fizetése. A Casa Muncii kötelekbe tartozó vasutasok márciusi nyugbéreinek kifizetését a józsefvárosi pályaudvar raktárfőnöke megkezdte.

(—) Kifogástalanul működik a Corso-mozi hangos berendezése. A Corso-mozi hangerősítő berendezésében néhány nap előtt hiba támadt, amely az előadásokat élvezhetetlenné tette. A mozi igazgatóságától nyert értesülés szerint a rejtett hibát sikerült megtalálni és kijavítani. A Corso-mozi hangerősítő berendezése tehát most már ismét teljesen kifogástalanul működik.

(—) Az erzsébetvárosi katolikus egyházközség tagjai április hetedikén választják meg az egyházközség száz tagból álló új tanácsát. A választás paritásos megegyezés alapján egységes listával megy végbe és a magyar és német tagok egyenlő arányban kerülnek majd be az egyháztanácsba.

(—) Szent József novena. A timisoarai irlalmasrendi templomban a Szent József novena március 24. napján, húsvét vasárnapján kezdődik. A korai húsvéti ünnepekre való tekintettel a katolikus egyház április másodikán üli meg Szent József ünnepét.

(—) Nagypénteki és húsvéti istentiszteletek az unitáriusoknál. Március 22-én, nagypénteken délután öt órakor istentisztelet lesz a lutheránus templomban. Bibliai részt olvas Nagy Zoltán lelkész, nagypénteki énekeket énekel a gyülekezet. Húsvét első napján délután öt órakor ünnepi istentisztelet lesz úrvacsoraosztással.

## GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Szombaton, március 16-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Unirii téren levő Weisz gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Miron Costin ucca sarkán levő Merkler gyógyszer-tár.

Józsefvárosban az I. C. Bratianu uccában levő Diana gyógyszer-tár.

Melhalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panaioth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

## Az osztálysorsjáték március 15-iki húzásának eredménye

A péntek délelőtti sorsjegyhúzáson a következő számokat húzták ki:

Fősorsjegy: 1.000.000 leit nyertek a következő számok: 283, 50909, 56741,

400.000 leit nyertek a következő számok: 15279, 34701, 35591, 41526, 59769.

200.000 leit nyertek a következő számok: 8156, 8571, 13148, 20590, 48599, 51653, 58546, 62255, 65767, 93699.

100.000 leit nyertek a következő számok: 439, 8320, 14081, 19265, 26096, 26481, 43660, 45133, 45734, 52386, 55617, 60963, 62535, 75622, 77131, 79720, 88195, 94976, 96003, 99533.

20.000 leit nyertek a következő számok: 64, 283, 1674, 2884, 3002, 4115, 5023, 6682, 7324, 8805, 9664, 9782, 9838, 9990, 11003, 11375, 11979, 12597, 13180, 13239, 15717, 16149, 16446, 17166, 17374, 18184, 19978, 20689, 22483, 22622, 26229, 26312, 26654, 26973, 27264, 27947, 28082, 30597, 30711, 30851, 33442, 33544, 34295, 36993, 37262, 37775, 37885, 37866, 38309, 38379, 38649, 38652, 39091, 39172, 40790, 41662, 41731, 42795, 44270, 44973, 45000, 45682, 46240, 47801, 48040, 50455, 50530, 51730, 52203, 52245, 53187, 53435, 55593, 55990, 56010, 56401, 56408, 56866, 57261, 58613, 59094, 59179, 59561, 61103, 61130, 61591, 61663, 61779, 62913, 64611, 65537, 65899, 66113, 67049, 68410, 69891, 72188, 72394, 73127, 73846, 74292, 74607, 74736, 74843, 74986, 75455, 75462, 76210, 76248, 76267, 77111, 77523, 77640, 77751, 78151, 79963, 80266, 80281, 80387, 81005, 81137, 81216, 82015, 82126, 82712, 83401, 85598, 86425, 86944, 87343, 88001, 88318, 89527, 89925, 90737, 90752, 92165, 92441, 92913, 93144, 94094, 95198, 95769, 97114, 97125, 97180, 97690, 98548, 99074.

Végződések: 10.000 leit kapnak a 065, 188, 370, és 563 számú végződésű sorsjegyek.

4000 leit nyertek a 70 és 83 és végül 800 leit nyert valamennyi 3-as végződésű sorsjegy.

Melléksorsjegy: 100.000 leit nyertek: 115119, 127802, 137151, 151127, 188060, 215179, 248108, 259845, 267107, 282474, 299063, 318460, 337772, 339533, 342437, 343382, 345865, 402477, 468445, és 498722 számú sorsjegyek.

5000 leit a hivatalos lista szerinti számok nyertek.

Végződések: 1000 leiel a következő végződésű számokat húzták ki: 343, 626, 869, 938, 958, míg 200 leit az alábbi számok tulajdonosai kapnak: 008, 013, 016, 032, 186, 192, 251, 261, 263, 305, 310, 339, 390, 420, 425, 436, 522, 653, 745, 763, 774, 804, 808, 901, és 927.

(—) Előléptetések a városnál. A városi tisztviselők kinevezését és előléptetését intéző bizottság javaslataira Baran Coriolan dr. főpolgármester jóváhagyta a következő tisztviselők előléptetését: Trandafir Virgil, Jurca Iosif, Marx Ioan, Muntean Aurel, Mitru Margareta, Milos Romulus, Trailescu Cornel, Schaffer Fülöp, Valeanu Florica, Barna János és Tóth Irén.

(—) A hajléktalan féregyházi család javára tegnap egyik olvasónk Gigi jellegével ötven leit adományozott. Gyűjtésünk ezzel 12.210 leit.

# Mozi

## MŰSOR:

Szombat, március 16.

APOLLÓ: A vadnyugat banditái (angol film)  
CAPITOL: A tizenhárom szék (német film)  
CORSO: Az utolsó Katalin (angol film)  
SCALA: Az acélsárkány (angol film)

— **IDŐJÓSLAT:** Nyugaton eső, majd a csapadék általánosodik. A szél változik és ennek következtében a hőmérséklet süllyed.

— **SZÁSZ PÁL FELSZÓLALÁSA A SZENATUSBAN A KATONAI SZOLGALATRA BEHÍVOTTAK HOZZÁTARTOZÓINAK SEGÉLYEZÉSEÉRT.** Bucurestiből jelentik: A szenátus csütörtök délutáni ülésén — mint megírtuk — a katonai gyakorlatra behívottak hozzátartozóinak segélyezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A vita során felszólt Szász Pál dr. szenátor is és kijelentette, hogy a magyar parlamenti csoport is teljes mértékben helyesli és szükségesnek tartja a katonailag összpontosított hozzátartozóinak segélyezését, annál is inkább, mert nagyszámban vannak közöttük magyar etnikai származású román állampolgárok is. Kérte Szász Pál dr. szenátor, hogy a segélyezések ügyében döntő bizottságokba a magyaroktól községekben a magyar lelkeseket és tanítókat is vegyék bele. Szász Pál dr. beszédét nagy helyesléssel fogadta a szenátus.

— **A színházi vezérigazgatóság engedélyei csak az illetékes parancsnokságok láttamozásával érvényesek.** Cluj-ról (Kolozsvár) jelentik: Marcus Ștefan dr. művészeti vezérfelügyelő az alábbi nagyfontosságú rendeletet kapta a kultuszminisztérium színházi vezérigazgatóságától: Az idevágó törvény 141—156. szakaszának értelmében, minden olyan engedély, melyet a minisztérium színházi és operai vezérigazgatósága ad ki, csak abban az esetben érvényes, ha a megfelelő katonai parancsnokság láttamozza: a) Munténiában, Olténiában és Dobrogeában a bucurestii katonai parancsnokság láttamozza az engedélyeket. (Localul Regina Maria — Cotroceni. b) Ardealban (Erdélyben) és Banatban (Bánságban) a kolozsvári katonai parancsnokság láttamozza az engedélyeket. (Kolozsvár, II. Carol király-út 10.) c) Moldovában, Basarabiában és Bucovinában a bacăui katonai parancsnokság. (Cercul Militar, Oituz-út 12.) Fenti rendelkezés egyaránt vonatkozik a hivatásos művészekre és műkedvelőkre. Kivételt képeznek a zenészek, táncosok, bűvészek és artisták (egyen-súlyozó-művészek, akrobaták, stb.) engedélyei.

— **Kutyák a villamoson.** A timisoarai Állatvédő Egyesület által a kutyáknak villamoson való utazásához szükséges engedélyeket láttamoztatni kell. A láttamozás már megkezdődött és április elsejéig tart. Az engedélyeket az Állatvédő Egyesület irodájában a délelőtti órákban láttamozzák. Akik a láttamozást elmulasztják, április elseje után nem utazhatnak kutyáikkal a villamosokon.

— **Katolikus leánytestvéreink!** Ugy-e tudjátok, hogy lelkigyakorlatunk befejezéseül március 17-én, vasárnapon délután félöt órakor találkozzunk a józsefvárosi elemi fiúiskola nagytermében? Testvéri együttesünkre mindannyiatokat elvárunk! A Katolikus Nőszövetség banati vezetősége.

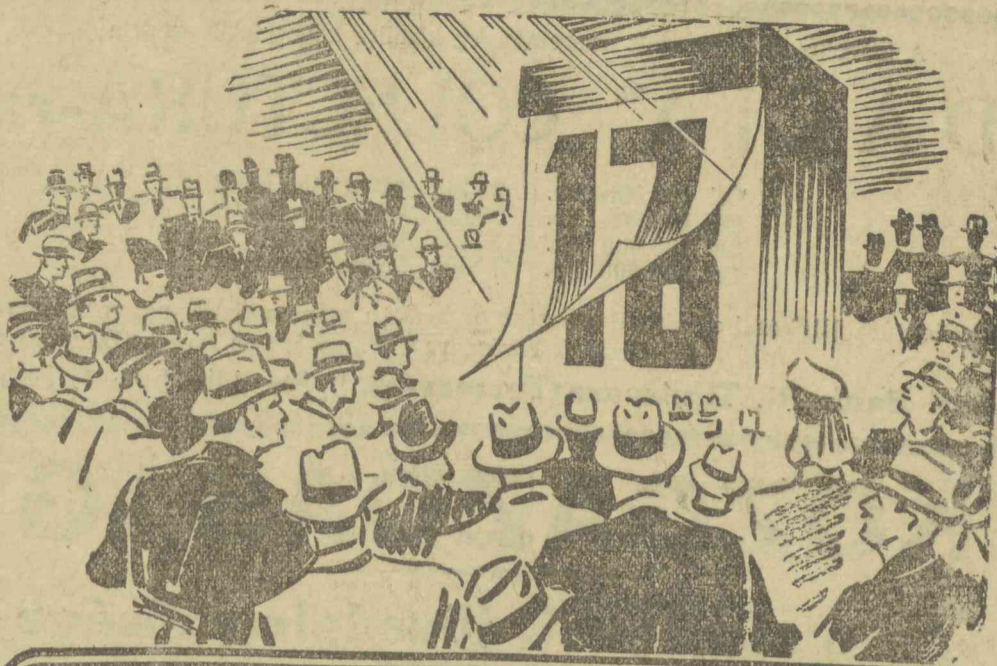
— **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Fried Mózes, Tudor Silvia, Frei Ilona, Sarag József Sándor.

— **Halálozások.** Meghaltak: Gáll József négy hónapos, Frank Antal hatvannyolc éves hognár, Poena Moise hetvennégy éves munkás, Goldstein Regina született Klein hatvankilenc éves, Lehoczky György ötvenhat éves földműves, Vartan Constantin negyvennyolc éves gyári munkás, Putz Mária született Rösmer hatvannyolc éves, Lenz Fülöp ötvenkét éves munkás.

— **A csavargó szobra.** Ugy, mint ahogy vannak bizonyos állatfajok, amelyeket soha semmiféle telepítési akció nem tud a nomád-életmódról, a folytonos vándorlásról leszoktatni, úgy vannak egyes emberfajták is, amelyekbe maga az anyatermészet ojtotta bele a folytonos csavargás ösztönét. A középkorban vagáns diákoknak, garabonciásoknak hívták őket, ma Amerika a hazájuk, ahol „tramp” néven ismerik őket. Van költőjük, van nemzetközi egyesületük, sőt legújabbban Glendale városában még szobrot is kaptak. Erről a furcsa emberfajtról közöl érdekes cikket a Tolnai Világlapja legfrissebb száma. A legkiválóbb magyar írók novelláin, a rendkívül érdekes cikkek dús során kívül gazdag rejtvényrovatot és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

— **Színészek lettek egy halászfalú lakói.** Erről közöl rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket a Délibáb színházi hetilap legújabb száma. Nagyszerű színházi riportok, cikkeik, kulisszámögötti pletykák, elbeszélések, gazdag filmrovat, keresztrejtvény és rengeteg szebbnél-szebb kép teszik felülmúlhatatlanná a legnépszerűbb és legolcsóbb képes színházi hetilapot.

— **A Viribus Unitis asztaltársaság közgyűlése** április 2-án, este kilenc órakor kezdődik a józsefvárosi Dragalina-téren lévő Wagner-féle étteremben levő helyiségében. Ez lesz a jótékony asztaltársaság harmincadik közgyűlése, amelyen az új vezetőséget is megválasztják.



## Mi lesz HOLNAP?

Semmi más mint az  
ÁLLAMI SORSJÁTÉK HUZÁSA  
(A PIROS SORSJEGYEK SOROZATA)

A SORSJEGYÁRUDÁK  
ÉJFÉLIG VANNAK NYITVA

# ÁLLAMI SORS JÁTÉK

— **A Mercur sorsjegyáruda szerencsés nyertői.** A Temesvári Bank Mercur sorsjegyárudájában vásárolt 41526 számú sorsjegy a tegnapi húzáson négyszázezer leit nyert. A nyereség egynek része egy timisoarai (Temesvár) nyertőnek jutott, míg egynegyede Oravitara (Oravica), kétnegyede pedig Resitara (Resica) került. A Mercur sorsjegyáruda sorsjegyei már eddig is számos embert tettek gazdaggá, mert a Mercur sorsjegyárudánál vásárolt egyik sorsjegy az előző húzásnál is egy millió leit nyert.

— **Kívégeznek Párisban egy kémét.** Párisból jelentik: Schmerer-Steinberg német kémét a párisi haditörvényszék halálra ítélte.

— **Taranu Petru városi adóhivatali főnök fiának főiskolai sikere.** Taranu Octavian, Taranu Petru városi adóhivatali főnök fia, aki annak idején Timisoarán végezte a kereskedelmi liceumot, a cluji kereskedelmi főiskolán tanulmányai befejezése után oklevelet nyert.

— **Ismert timisoarai polgár halála.** Nagy Kálmán magánzó, régi és közismert timisoarai polgár, hetvenöt esztendősen rövid szenvedés után meghalt. Gyászolják özvegye, született Piláth Róza, gyermekei és rokonai. Temetése pénteken, délután öt órakor ment végbe a józsefvárosi temetőben a református egyház szertartása szerint.

— **Nae Ionescu egyetemi tanár halála.** Bucurestiből jelentik: Baneasan lévő lakásán pénteken délután 51 esztendősen korán elhunyt Nae Ionescu professzor a bucurestii egyetem filozófiai fakultásának tanára.

— **Tagfelvétel a timisoarai Chevra-Kadishánál,** mint már közöltük, március 17-én, vasárnap délelőtt 9—12 és délután 4—6 óráig lesz, a timisoarai izr. hitközség tanácstermében (I. Str. Mărăsesti 10.) Belépni óhajtók személyesen jelenjenek meg a fenti időpontban működő bizottságnál.

— **Gyilkosság a tilosban legelésző juhok miatt.** Sest Constantin, ötvennyolc éves berzavai pásztor nyája az elmúlt év őszén az egyik napon a tilosban legelészett. Ezt észrevette Ogarlaci Nicolae mezőőr, aki emiatt szóváltásba keveredett a pásztorral. Sest tizenhét botütést mért Ogarlaci fejére, aki meghalt. A timisoarai büntetőtábla Lambri-no tanácsa tegnap az enyhítő körülmények figyelembevételével hat évi fogházra ítélte Sest Constantint.

— **Gépkocsitulajdonosok figyelmébe.** A timisoarai rendőrség forgalmi osztálya közli, hogy a mai naptól kezdve március 25-ig a gépkocsitulajdonosok jelenjenek meg autóikkal az összeíró bizottság előtt, amely a rendőrkvesztura épülete előtt működik. Mindazok, akik március 25-ig nem jelennek meg autóikkal a bizottság előtt, büntetésben részesülnek. A rekvirált autók tulajdonosai gépkocsijaik nélkül is kötelesek megjelenni, míg a katonai szolgálatot teljesítő gépkocsitulajdonosok helyett családtagjaik jelentkezhetnek.

## Színház

A TEMESVÁRI GYÁRVÁROSI SZÍNHÁZ  
HETI MŰSORA:

Szombaton este 9 órakor: Cirkuszhercegnő (Kálmán Imre operettje.)

Vasárnap délután 3 órakor: Lovasparádé (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: Cirkuszhercegnő. (Rendese helyárrakkal.)

Vasárnap este 9 órakor: Mágna Miska (Szirmai Albert operettje.)

Jegyek az összes előadásokra naponta délelőtt tíz órától déli egy óráig és délután négy órától kezdve válthatók a Colosseum pénztáránál.

A március 15-én sorsolt nyeremények közül a következők estek a

## „DACIA“ COLECTURA-ra

Lei 400.000 Nr. 35591 Matca Bucuresti  
Lei 100.000 Nr. 26481 Matca Braila  
Lei 100.000 Nr. 137151 Anexa Cluj  
Lei 100.000 Nr. 117802 Anexa Bucuresti

A Dacia kollektúra játékosai ezenkívül az egész országban számos kisebb-nagyobb nyereményt Főelárusító Timisoara (Temesvár) és Banat (Bánság) részére:

Központi Bank Rt. Timisoara (Temesvár), I., Str. Alba Iulia 1. Tel.: 15-15

# = KÖZGAZDASÁG =

## Az olajmagvak jövedelmezősége

A magyar gazdatársadalom figyelmét több ízben is felhívtam már az olajmagvaknak jövedelmező termelésére. Sajnálattal kell azonban megállapítani, hogy eddig igen csekély érdeklődés nyilvánult meg gazdáink részéről az olajmagvak termelése iránt. Ma már az a helyzet, hogy a napraforgómag és a szójabab termelése, a cukorrépatermeléshez hasonlóan, szerződéses alapon bonyolítható le. Megnyugvással kell vennünk ennek a két termelési ágának szerződéses alapon való lebonyolítását, mert gazdáinknak módot nyújt arra, hogy a szerződésileg biztosított termést ősszel előre meghatározott áron eladhatják. A gazda a költségvetését előre összeállíthatja, anélkül, hogy áresés veszélye fenyegetné, vagy pedig attól kellene tartania, hogy az árút majd nem adhatja el. De még az az eshetőség is adva van, hogy áremelkedés esetében a szerződésben megállapított minimális árnál többre számíthat.

A napraforgómagnál a minimális átvételi ár 8 lei, a szójababnál pedig 9 lei. Ha párhuzamot vonunk a kukorica és

a szójabab termelésének jövedelmezősége között, akkor a következő eredményre jutunk: 1. A kukorica termelésével járó összes kiadások 2800 leit tesznek ki, az összbevétel pedig 5800 lei. Marad tehát 3000 lei nyers jövedelem. 2. A szójabab termelésével járó összes kiadások 3500 leit tesznek ki, viszont az összbevétel 9700 lei. Ennélfogva marad nyers jövedelem címén 6200 lei. A két termelési ág közötti különbséget tehát holdanként 3900 lei a szójabab javára.

Mindettől eltekintve nagy előnye a szójabab termelésének még az is, hogy éppen olyan jó állapotban hagyja maga után a földet, akár a cukorrépa és előbb kerül le a földről. Ez az utóbbi körülmény különösen az idej elköszent helyzetre való tekintettel alkalmas ad a gazdáknak arra, hogy földjüket a következő évre még idejében előkészíthessék.

### A napraforgómag

termelési jövedelmezősége sem marad el a szójababé mögött. Egy katasztrális holdnál 6—24 mázsa napraforgómag terem. Ha átlag tíz mázsa termést veszünk alapul, úgy ez 8000 lei bruttó bevételt jelent. Az összes termelési és kezelési költség 3000 lei és így a nyers jövedelem holdanként 5000 leit tesz ki. A napraforgómag ugyan jobban kihasználja a földet, mint a kukorica, de mégsem annyira, amint azt sokan gondolják. Inkább azt lehetne mondani, hogy kiszárítja a talajt.

### A mák

termelésére áttérve meg kell állapítani, hogy azok a gazdák, akik az elmúlt évben mákot ter-

meltek, tekintélyes hasznot könyveltek el. Számolni lehet azzal, hogy a mák iránt megnyilvánuló érdeklődés az idén sem csökken, sőt az árak emelkedése várható, mert a háború következtében a máknak a tengerentúli országokból Európába való hozatala akadályokba ütközik.

## Az állatállomány kimelésére heti két hústalan napot rendelnek el

Tíz millió hektár szántóföldet kell tavasszal bevetni

Ionescu-Sisesti földművelési miniszter a rádióban nyilatkozott öt évre szóló távolabbi és a közvetlen mezőgazdasági programjáról. Megállapította, hogy az őszi időjárás és a fennálló egyéb viszonyok nem voltak kedvezők a mezőgazdasági munkák elvégzésére és most a tavasz

szon több, mint 10 millió hektár szántó bevetését kell elvégezni,

pedig a rendelkezésre álló idő alig több két hónapnál a hosszú téli időjárás folytán.

Ennek megfelelően gondoskodik a miniszter, hogy a törvényesen szabályozott mezőgazdasági mozgósítás teljes erővel pótolja a hiányokat. Elsősorban gondoskodás történik a szakképzett mezőgazdasági munkaerők szabadságolásáról, de ugyanakkor csoportonként az összes koncentrált mezőgazdasági munkaerők is szabadságolva lesznek. Az új rekvirálási törvény eredményeként a közterheknek szélesebb körök vállaira való megosztását lehet várni.

A munka-jószágok kimelése végett rendelkezés jön, amely szerdára és péntekre hústalan napokat rendel el.

A kiválasztott két nap leginkább felel meg az

Ma az a helyzet, hogy a gazda minden termékét pénzzé teszi, de azért mégsem szabad figyelmen kívül hagyni azokat a termelési ágakat, amelyeknél a legtöbb kereslet mutatkozik. Akiknek módjában áll, karolják fel a most említett termelési ágakat. Mit jövedelmezhet a mai árak mellett egy katasztrális hold mákkal bevett föld? Azonos természetű és minőségű talajon akkor, ha 12 mázsa búza terem, úgy az, 530 leiel számítva mázsáját, 6360 lei bruttó bevételt jelent. Ugyanazon a földön három és fél méter mázsa máktermés az eredmény és mázsáját 4000 leiel számítva, körülbelül 16.000 lei bruttó bevételt jelent. Nem túlkötött talajon, hanem telvényben gazdag, szelid és jól trágyázott, porhanyós talajon mutatkozik a fenti, vagy annál még magasabb jövedelem. Akinek tehát megfelelő talaj és munkaerő rendelkezésére áll, az semmi körülmények között ne hanyagolja el ezt a ma még jól jövedelmező termelési ágat, mert a világpiac szűkében van ennek a terméknek. Vetőmagnak a zárt tokú és élénken kék mák a legalkalmasabb, mert a kereskedelemben ezt keresik leginkább a mákfélék közül.

A napraforgómagra vonatkozó szerződésblanketták az EMGE hivatalos helyiségében kaphatók és állíthatók ki. A szójababra vonatkozó előjegyzéseket a helyi gazdaköri elnökök gyűjtésük össze és ott a szerződéseket is rövidesen meg lehet kötni a „Soja” részvénytársaság bucuresti cég képviselőjével. Egyéni szerződéskötések az EMGE hivatalában is eszközölhetők.

Meggyesi István

országos szokásoknak, úgy, hogy nem fog lényeges terhet jelenteni.

A 300 millió lei erejéig biztosított vetőmagkiosztás már folyamatban van. Ezen felül a falusi lakosság jobb és észszerűbb élelmiszerének a biztosítására 12 millió lei befektetéssel zöldség- és főzelék-magvak kerülnek szétosztásra és megvalósul a 2800 üvegházi és 1500 közönséges palántatelep is az ország különböző részein. A magvakat és a palántákat a rászorult kisgazdáknak az érték 10 százalékáért adják.

Megállapodások jöttek létre a cukorrépa, szójabab, napraforgó, kender és len nagyban termelésére. A cukorrépa átvételi ára vagononként 10.400 lei lesz, a termelési szerződéseket ezen az alapon kötik. Szójababra 160.000 hektár van lekötve kg-ként 9 lei áron, a napraforgómag minimális ára 8 lei, a lentermelés előzetes szerződési ára kg-ként 4—5 lei, a kenderé minőség szerint 2—2.50 lei. Céltudatos munka folyik abban az irányban, hogy a termelők lehetőleg előzetes szerződés alapján termeljenek a vállalkozók részére.

Végül foglalkozott a miniszter a mezőgazdák törvényes szervezésének kérdésével, hogy elfoglalhassák helyüket az új alkotmány által megszabott szervezetben.

## Április 1-ig meghosszabbították a nagykereskedelmi árubejelentést

A nemzetgazdasági miniszter eleget tett annak a minden oldalról felhangzott kérelemnek, amelyet az aradi kereskedők vasárnapi nagygyűlése elsőnek terjesztett elő és elrendelte, hogy

március 24-ike helyett április 1-ig lehet beadni az árúkézlet jelentéseket

a helyi poigármesteri hivataloknál. Ugyanez a rendelet tisztázza azt a nyitva maradt kérdést, melyik napról szóljon a készletek felvétele és bejelentése. A rendelet szerint

az árúkézleteket a március 31-iki álladék szerint kell felvenni

úgy a gyárakban a nyersanyagokról, félégyártmányokról és készárúkról, mint a nagykereskedésekben az árúkról. Ugyancsak április 1-ig megvan hosszabbítva a március 4-iki árakról készítenő jegyzék letétele is.

A rendelet szövege nem tartalmaz intézkedést a törvény szerint minden hónap elsején beadandó havi jelentésekre vonatkozólag, bevezetésében azonban megemlíti, hogy április 1-én a törvény érteimében rendes havi jelentést kell beadni az előző hónap eladásairól és beszerzéseiről és ezek áráiról, tehát egyidőben kell elkészíteni mind a két bejelentést.

A tulajdonképpeni végrehajtási rendelet még nem készült el, nincs tehát eldöntve az a kérdés, vajjon minden nagykereskedőnek kell-e majd bejelentést tennie, vagy mentesülnek-e esetleg a kicsinyben is eladók, amint erről szó volt. Azoknak az árúknak a jegyzése sem jelent még meg, amelyeket a minisztérium ki fog venni a bejelentési kötelezettség alól.

A készlet bejelentést március 31-ről kell április 1-én beadni, adva van tehát a lehetősége annak, hogy a már elkészített felvétel az utolsó órákban változást szenved közbejött eladások folytán. Ebben az esetben tanácsosnak látszik a bejelentéshez külön jegyzéket csatolni az utolsó változásokról, amelyek tehát a leltári mennyiségből a bejelentés beadásakor hiányoznak.

— Az angol font árfolyamát leszállította a devizahivatal. Az újonnan felállított devizahivatal első árfolyam jegyzékében az angol font 873 leiel szerepelt. Figyelembe véve a font nemzetközi értékelésének a gyengülését, a devizahivatal 865 leire szállította le a font árukereskedelmi árát. A többi árfolyam változatlan maradt, úgy, amint lapunkban közöltük.

### A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület

mint a Katolikus Népszövetség alcsoportja vasárnap, e hó 17-én, délután 5 órakor színe hozza

Nyirő József nagyszerű drámáját:

### A Jézusfaragó embert

Az előadás az Ifjúsági Egyesület helyiségében lesz

— **Meghosszabbított kiviteli engedélyek.** A március 13-iki hivatalos lap közli a külkereskedelmi miniszter rendeletét, amely a fára és ipari származékaira, a vámtarifa 623—653. és 1321—1386. tételei alatt szereplő árukra, az eddigi egy hónapra érvényes kiviteli engedélyeket 60 napra terjedő érvényességgel ruházza fel.

— **A belföldi gyapot ára.** Az elmúlt évben kg-ként 20 leire volt megállapítva a belföldi termelésű gyapot legkisebb ára, azonban a tényleges ár a betakarítás idején 40 leire emelkedett. A nemzetgazdasági minisztérium és a földművelési minisztérium a termelés növelése érdekében megegyeztek abban, hogy a túlhaladott minimális ártól eltérően felemelt árat szabnak a belföldi gyapotra. Az intézkedéstől azt remélik, hogy legalább a felét a belföldi szükségletnek így belföldön lehet majd kitermelni és ezáltal egyrészt deviza megtakarítást elérni, másrészt a mezőgazdasági keresetet emelni.

— **Valuták hivatalos árfolyama.** (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.51—76.32, belgas 23.96—24.30, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnégy százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drahma 0.99—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz líra 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

— **A banati gabonapiac az árak a következők:** búza 535, tengeri 420, korpa 330, zab 520, muharmag 1050, napraforgómag 950, tökmag 1500, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

— **Vágóhídra szánt lovak exportálhatók.** A külkereskedelmi miniszter a lókvitelre vonatkozó általános tilalom korlátozásával elrendelte, hogy a hadsereg részére alkalmatlan és mezőgazdasági munkára sem használható, vágóhídi levágásra szánt lovak kivihetők külföldre. A kiviteli engedélyt a külkereskedelmi minisztérium adja. Az ellenőrzést egy vegyes bizottság végzi, amelynek tagjai a nemzetvédelmi, a földművelési és a külkereskedelmi minisztérium megbízottai. A kvitelre 10 százalékos értékű van megállapítva.

— **A gépek és alkatrészek behozatali engedélyei.** A külkereskedelmi minisztérium értesítette a vámhivatalokat, hogy ellentétben az importengedélyek három hónapos határidejével, a gépekre, berendezésekre és pótkatrészekre vonatkozó importengedélyeket 6 hónapi érvénnyel engedélyezi az új törvény és ezt a 6 hónapi időt kell alkalmazni azokra a régebbi engedélyekre is, amelyeket az új törvény életbelépése előtt, de 1939 október 1. után adtak ki.

— **Nyersbőrátvételi hivatal.** O. D. A. M. P. névvel alakult meg a nyersbőrök átvételével és elosztásával megbízott részvénytársaság. A hivatalos lap március 13-iki száma közli a nemzetgazdasági minisztérium rendeletét, amely ezt a részvénytársaságot megbízza az összes nyers, szárított és sózott marhabőrök gyűjtésével és fizetésével, továbbá elosztásával. A társaság köteles minden megyeszékhelyen gyűjtő központokat felállítani és ezeken kívül a többi városban, ahol erre szükség mutatkozik, fióktelepeket létesíteni. Minden borszállításhoz, akár vasúton, akár országúton, vagy vizen történik, az ODAMP kísérelő igazolványa szükséges.

## A Róm. Kat. Népszövetség ifjusági lelki gyakorlatára március 16-án

(szombat)

a belvárosi plébániatemplomban, este 1/8 órakor a leányok, este 9 órakor a fiúifjúság részére. A lelki gyakorlat vezetője dr. Csipán Krizológ O. F. M. teológiai tanár. Felkérjük a katolikus ifjúság minden rétegét, hogy minél nagyobb számban vegyen részt a lelki gyakorlaton, — valamint 17-én, vasárnap, a befejező szentmisén és közös áldozáson

Közös rendezésben játsszák le a fővárosi mérkőzéseket. A Rapid FC és Sp. Studentesc vezetőségi megegyeztek abban, hogy a vasárnapi Román Kupa mérkőzéseket közös rendezésben a Rapid pályán bonyolítják le. A diákcsoport ellenfele a cernautii Dragos Vodă lesz, míg a Rapid az FC Ploesti együttesével méri össze erejét.

A NB mérlege. A vasárnapi 14. nemzeti bajnoki forduló után számokban ez a helyzet: A Venus aratta a legtöbb győzelmet (kilenc). Ugyanakkor a Victoria a legtöbb vereséget szenvedte el és csak kettőt nyert meg. Az UDR 7 mérkőzéssel a döntetlen rekordere, míg az AMTE eddig egyetlen döntlent sem ért el. A Venus 42 gólt, míg a Victoria csak 11 gólt rugott. A Gloria CFR kapta a legtöbb gólt.

A horvát játékosok nem szerepelnek a román csapat ellen. A március 31-iki Románia—Jugoszlávia Duna Kupa mérkőzésen a jugoszláv csapatban nem játszanak a horvát játékosok, mert április 2-án Zágrábban Horvátország—Svájc B) mérkőzés lesz.

## Rádió

SZOMBAT, MÁRCIUS 16.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Lataretu Maria és zenekara hangversenyez. 13.10: Grigoras Dinicu és zenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A Dinicu zenekar folytatja hangversenyét. 14: Rádió ujság. 14.20: A Dinicu zenekar folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színházi és filmkrónika. 19.17: Európai székesegyházak énekkarai hanglemezeiről. 19.55: Magyar nyelvű hírek, Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.05: Előadás. 20.20: Kabaré zene. 20.45: Rádió ujság. 21: A rádió postája. 21.15: Kézzongorás hangverseny. 21.45: Táncclemezek. 22.10: Rádió ujság, sporthírek. 23.15: Híres hangversenyek hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hír-szolgáltatás.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? Előadás. 13.10: Hegedű hangverseny. 13.40: Hírek. 13.55: Éneklő ifjúság. 14.30: Szórakoztató művészlemez. 15.30: Hírek. 17.15: Diáklőrá. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 18.55: Előadás. 19.15: Szalónzene. 20.15: Hírek. 20.25: Hangszerszólók hanglemezeiről. 20.50: Londoni levél. 21.10: Operatársulat. 21.45: Külföldi negyedóra. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Magyar táncclemezek.

Budapest II. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.25: Előadás. 21.50: Kamarazene.

Magyar nyelvű hírek. 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichssender Böhmen) 269.5 m. és 21 m. rövidhullámon. 18.50: Pozsony (298.8 m.) Kb. 19.50: Radio Románia. 20: Toulouse (328.6 m.) 20: Prága (Reichssender Böhmen). 21.18: Róma II (244.3 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261.1 m.) és rövid hullámon GSA (49.59 m.) GRX (30.96 m.) 23.15: Prága (Reichssender Böhmen). 23.45: Pozsony. 23.45: Belgrád (437.3 m. és RH 49.21 m.) 23.45: Toulouse, Strasbourg (349.2 m.) 23.50: Besztercebánya-Banska Bistrica (765.3 m.)

## SPORTSESEMÉNYEK

### Finnország mégis megrendezi az idei olimpiát?

Az olimpiai bizottság ülése. Romokban hever az olimpiai stadion

A finn olimpiai bizottság, szerdán délután ülést tartott Helsinkiben. Az ülés egyetlen tárgya: tekintettel a békekötésre megrendezi-e Finnország az 1940. évi Helsinkibe kitűzött olimpiát?

Bár az olimpiai stadion nagyrésze romokban



**Si-felszerelések,**  
Brett-lik, cipők,  
Windjacke  
**A. M. Mülley**  
Timisoara, I., Str. Solderer 11.

hever, a bizottság több tagja azt a véleményt fejezte ki, hogy az olimpiát minden körülmények között meg kell rendezni Finnországnak. Az ország gazdasági ujjáépítéséhez ugyanis hatalmas összegekre van szükség és ennek egy részét elő tudná teremteni az olimpia iránt minden bizonnyal megnyilvánuló érdeklődés.

Kétségtelen, hogy az adott körülmények között minden idők legerényebben megrendezett olimpiája lenne, de a derék finnek megérdemelnék, hogy a helsinkii olimpiának teljes sikere legyen.

A finn olimpiai bizottság még nem hozta meg döntését, mert a kormány véleményét is ki akarják kérni.

### Ma lesznek a Banat-Ardeal (Erdély) boxbajnokság versenyei

Az Ilsa rendezésében ma, szombaton este kilenc órai kezdettel a Kulturpalota nagytermében bonyolítják a banati és ardeali bajnokok körületközi boxversenyeit, amelynek győztesei az országos bajnokság küzdelmeln is résztvesznek. A boxverseny nagyszerű összecsapásokat ígér. Különösen érdekesnek mutatkozik a könnyűsúlyban Doreanu Emil az ardeali bajnok és Móric István a banati bajnok küzdelme. Doreanu több ízben Románia bajnoka is volt és még évek előtt az egyik versenyen Enekes volt olimpiai bajnokot is legyőzte. Móric István a fiatal versenyzők közé tartozik, aki előtt nyitva áll a fejlődés útja. Ehhez nyitná meg a kaput, ha neves ellenfelét legyőzné. Ez az összecsapás tehát előreláthatóan heves és érdekes küzdelmet hoz, de a többi súlycsoportban is izgalmas összecsapások várhatók.

Szombaton játsszák le a Venus—Kárpát FC Román Kupa mérkőzést. A nagybányai csapat vezetősége tárgyalásokat folytatott a Venus vezetőségével és sikerült megegyezniük abban, hogy a Román Kupa mérkőzést nem Nagybányán, hanem a fővárosban játsszák le. Ezt a mérkőzést szombaton délután bonyolítják le a Venus pályán.

A Rapid jégkorongcsapata Milánóban játszik. A fővárosi Rapid jégkorongcsapata legközelebb Milánóban szerepel. A román csapat a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: Dron—Bíró, Anastaziu—Telea, Botez, Vacar—Tănase, Petrovici, Pana.

101.5 méter a síugrásban. 101.5 métert ugrott sível az osztrák Bradl a jugoszláviai planicai óriás sáncon.

### Sporthírek mindenfelől

★

Március 20-án utaznak a román teniszezők Olaszországba. Ismeretes, hogy az olasz teniszszövetség meghívta a legjobb román teniszezőket. A román szövetség körében először úgy tervezték, hogy Bereczky Magda, Wertheim Anna, Tănăsescu és Erős utaznak Olaszországba, később azonban úgy döntöttek, hogy a román színeket Bereczky Magda és Tănăsescu képviselik a különböző országokban rendezendő teniszversenyeken. A két játékos március 25-én hagyja el az országot és első állomása Génua lesz.

A belügyminisztérium engedélyezte a román—német asztali teniszmérkőzést. A román asztali teniszszövetség azzal a kéréssel fordult a belügyminisztériumhoz, hogy engedélyezze a román—német női asztali teniszmérkőzést. A belügyminisztérium engedélyt adott arra, hogy a három német női teniszjátékos utazzék be az országba.

Alfréd Fulga alelnök cáfol. Az egyik francia sportlap azt a hírt közölte, hogy a Párisban tartózkodott Fulga Alfréd, a román labdarúgószövetség alelnöke tárgyalásokat folytatott egy Bucurestiben lebonyolításra kerülő román—francia válogatott mérkőzésre vonatkozóan. Az alelnök most megcáfolta ezt a hírt és kijelentette, hogy egyáltalában nem folytatott megbeszéléseket a francia szövetség vezetőivel.

Francia edzőt szerződötett a rögbyszövetség. Ruffy a román rögbiszövetség ujonnan szerződötett francia edzője szombaton érkezik Bucurestibe. Ő készíti elő a román válogatottat, az olaszok és a spanyolok elleni válogatott mérkőzésre.

# MINTAFÉRJEK A LÁTHATÁRON

Magyarországon megnyit az első „Féjképző Akadémia“

Kecskemétről írják: Kecskemét, a „hírös“ város még mélyen a hóba ágyazva fekszik, csak édes-csipős márciusi szelek hajkurásszák egymást az uccákon, mint paprikáskedvű csikók, de köröskörül fémféher ködök suhannak a magasba, amikor kisüt a nap. Ebben az okkersárga fényben hirtelen szétszalad a havas látóhatár, mintha sítálpakon rohanna végig a tájon s a ritka akácok már olajbarna tavaszi kámzsát öltötték.

Hígan locsog a hólé az öreg konfli kerekai alatt és csak akkor csitul ez a víg kísérezene, amikor a piactér keramitkockáira fut a gumi-kerekfi.

## HÁROMSZÁZ IFJÚ AZ ÉLETRE KÉSZÜL

De ez csak külső szín és máz Kecskemét életén, a város büszkén magába fordul, feledve még a barackos hónapok sorsdöntő időszakát is, egyetlen ügygel foglalkozik, ami innen indul el s ami felmérhetetlen jelentőségű stratégiai lépés az egyetemes életháborúban, Kecskeméten működik az egyetlen magyar féjképző akadémia, a Kecskeméti Keresztény Ifjak Egyesületének rendezésében.

Kicsiny, egyszerű rendelőben, jódszagban és csillogó műszerek között ülünk szemben dr. Merétey Sándor főorvos úrral, a KIE kecskeméti elnökével, aki megszervezte és vezeti az akadémiai kurzust.

— Egy vallomással kell kezdenem, — mondja bevezetőben dr. Merétey Sándor — mert nem lenne illendő, hogy magunknak kérjük az ötlet tulajdonjogát. A féjképző akadémia egyenes leszármazottja a feleségképző akadémianak, amelyet tavaly rendeztek meg a kecskeméti református lányok óriási sikerrel. Bátorralan kezdet után a legkomolyabb örömmel állapítottuk meg, hogy az a fiatalság, amelyet ma bizony sok hibával vádolnak, mily komolysággal kezeli az ügyet s milyen fölünyes, érett okossággal látja

be, hogy az egyén szerencsés életberendezése nemzeti vagyion.

## TÖBB LÁNY JAR „FÉJKÉPZŐBE“, MINT LEGÉNY

— Hány hallgatója van az akadémianak, főorvos úr?

— Pontos arányszámot nem lehet adni, hiszen nem iskolaszerű oktatásról van szó, hanem aféle szabadegyetemről. De változik is a szám, egyik előadás több hallgatót vonz, mint a másik. 150-től 300-ig változik, de többször van zsúfolt házuk, mint nem. Hála Istennek, ma már

Néhány hét múlva véget érnek a féjképző akadémia előadásai. Vázoljuk most azt a „tanmenetet“, amelyet a féjképző buzgó hallgatói végighallgattak s megvitattak. Az első három előadáson három fiatalember tett vallomást arról, hogyan képzei el az ideális helyzetet a házasságba viendő lélek, test és kenyér körül. Mert a kenyérgörög külön „tantárgy“ a féjképzőben. A negyedik előadás egy hétgyermekes erdőmérnök tartotta és őszintén feltárta, mit nyert a házasságban. Az ötödikben egy fiatal tanítónő beszélt „A férj?“ címmel s a cím mögé tett kérdőjel már meg is magyarázta a témát. Erre válaszott egy asszony, aki a felkiáltójeles férjről beszélt, míg újabb három fiatalember arról vallott az akadémia nyilvánossága előtt, miként készül a házasságra.

## MI A HÁZASSÁG EGYENLETE?

Dr. Merétey Sándornál tett látogatásunk után felkerestük a KIE székházát, este nyolc órákor, amikor már összegyűlt az akadémia hallgatósága egy kecskeméti író-tanár meghallgatására, aki a házasság egyenletének titkait ígérte előadása tárgyául.

Talán nem volt a teremben harminc évnél

saját öröklött házukban tartjuk az előadásokat, minden pénteken. Érdekes, hogy a hallgatóság soraiban több a fiatal leány, mint a férfi, bizonyára jobban érdekli őket, hogy milyennek is kell lenni a mintaférjnek, viszont a feleségképző akadémiaira több fiatalember vonult fel, mint leány. A kölcsönös kíváncsiság ebben az esetben indokolt is — teszi hozzá mosolyogva.

— Ezeket az akadémiaikat — hallgatjuk tovább dr. Merétey Sándor felvilágosításait — annak a felismerése tette szükségessé, hogy bizonyos házasságellenes hangulat alakult ki, a születési arányszám országszerte csökken, különösen a középosztály körében. Ez ellen vette fel a küzdelmet a KIE s először is körében igyekezett eltüntetni a társadalmi különbségeket, hogy egy közös szellemi körben élő és vallásérkölcsi alapon álló fiatalságot formáljon.

## Tantárgy: A kérdőjeles férj

fiatalabb ember, de a hangulat komoly volt és tartózkodó, mint döntő kérdések órájában illő s a háromszáz fiatal kecskeméti magyar arcán volt valami mélyen ülő és a szemekbe ivódott okosság, amint hallgattak. Ezek ott háromszázán hisznek és bíznak valamiben, hisznek a családban, az erkölcsben és magában a hitben.

Az előadó így állította fel különben a házasság egyenletét: az ifjúkor viszi a szerelmet, a férfikor a hűséget, az öregkor a szeretetet. Ha ez a három ismerős elem ebben a sorrendben sorakozik egymás mögé, akkor már nem ismeretlen az egyenlet x-e, a boldog házasság sem.

## ELJEGYZÉSSEL KEZDŐDIK A FÉJKÉPZŐ

Az előadás után, amikor már elcsitul a vita hullámverése, beszélgetni kezdtünk két fiatal lánnyal. Mindkettő kezén jegygyűrű volt, amelyet még a feleségképző akadémia előadásainak befejezése után húztak az ujjukra.

— A feleségképző kettős eljegyzéssel végződött s bizony nem is lehetett volna szebb záróünnepélyt kieszelni, mint az volt. Reméljük, a féjképző után sem marad el efféle befejezés, mert most már úgy illő.

Baróti Géza

# APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik. Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

## Allást keres

Órakonnyvelést vállal mérlegképes könyvelő. Cimeket a kiadóba kéri. 845

Házvezetőnőnek ajánlkozik fiatal intelligens, egyedülálló úrnő, aki a háztartásban, gazdálkodásban teljesen jártas; magános idősebb úrhoz, vagy anyahelyettesnek vidékre is. Megkereséseket „35“ jellegre a kiadóba kéri. 740

## Alkalmazás

Megbízható házaspár házmesternek, a nő fizetéssel bejárónőnek felvétetik. Szereléshez értők előnyben. III., Str. Wilhelm Mühle 8. 746

Iparvállalat keres románul, németül és magyarul tudó, könyvelésben és levelezésben jártas, ügyes tisztviselőnt. Ajánlatokat kérjük „Industrie“ jelige alatt a kiadóba. 742

## Lakás

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

IV. ker. központjában szoba-konyhás udvari lakás azonnalra kiadó, Piata Küttl Nr. 1. 741

## Oktatás

Március 20-án kezdődik az 1939/1940. iskolai év utolsó esti tanfolyama. „Bérczi“ gyors- és gépírószakiskola, IV., Str. Bonnaz 4. 744

## Adás-vevél

Eladó 5 és 20 hold föld Timisoarán. Érdeklődni III., Str. Virgil Onitiu 3. a háztulajdonosnál. 737

Modern gyermekkocsi eladó. Str. Ab-rud 9. 906

Eladó családi ház 3 szoba, parketta elő- és fürdőszoba, parkirozott udvar III. kerületben villamos megállónál. Ár 350.000 lei. Érdeklődni Friedmann Bulev. Carol 9. Telefon: 15—53. 747

## A legjobb timisoarai kávéház

teljesen újonnan berendezve, 300 ezer lei óvadékkal, 5 évre,

## azonnal bérbeadó

Bővebbet: Szabó Istvánnál, Temesvár, IV., I. Bratianu-u. 27. Telefon: 45—18.

Engedélyezett fehér sárga foltos 25 hónapos bika, apaállatnak eladó. Kal-lapis András, Besenova-Veche. 377.

738

## Külföldi

Harisnya stoppolást, ruhanemű javítását olcsón és pontosan vállaljon I., Jenő herceg ucca 24. Aschenbrenner. 908

Mindazok, akik oly tragikus körülmények között elhaláloztak

## Frech Károly, Frech Károlyné és Irénke

temetésén résztvettek, virágadományokkal az elhunytak emlékének kegyelettel adóztak, a sírnál búcsúbeszédet tartottak, fogadják megtört szívünk hálás köszönetét.

## A gyászoló Frech-család

Üzlethelyiség (volt bőrös) azonnal kiadó. III., Str. Wilhelm Mühle 8. 745

## Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

## Waltrich

fodrász

Traian-tér 8. szám

## Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle krém-tejkrémet, kármel-tejzsappant és kármel-tejpuvort, három színben. Kárdató kizárólag a

## Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz“ az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Bratianu.

## Hirdessen a Déli Hírlap-ban